Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovenski dvotednik v Zedinjenih ...

The Largest Sem... ...y in the United States ...rica.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST C... PA.

No. 12. — Št. 12. DULUTH, MINN., MONDAY, FEBRUARY 9, 1914. — PONEDELJEK, 9. FEBRUARJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

M. Pogorelc box 256 11-1

POSLANSKA ZBORNICA DENE PRISELJENCE NA REŠETO.

SPODNJI DEL KONGRESA ZAPRE ANALFABETOM VHOD V ZDRUŽENE DRŽAVE. — SENAT BO NAJBRŽE TUDI SPREJEL PREDLOGO. — WILSON-OVO STALIŠČE NEZNANO.

Washington, 5. februarja. Burnett-ova predloga, katere namen je izključiti iz Združenih držav vse priseljence-analfabete, je bila sprejeta v poslanski zbornici z 241 proti 126 glasovi. Predlogo bo sedaj mlatila senatska zbornica.

Javno mnenje v Washingtonu je, da bo senat sprejel predlogo brez spremembe. Za predsednika Wilson-a se pa ne ve kako bo o nji odločil. Nekateri, ki poznajo Wilson-ovo mnenje ugibajo, da bo predsednik vetiral predlogo, ki prepoveduje priseljenje onim, ki ne znajo čitati. Vsekakor se pričakuje, da bo Wilson slušal javno mnenje, predno bo podpisal predlogo in napravil ž nje postavo. — Predsednik Taft in Cleveland, pod kojima je kongres sprejel slično predlogo, sta jo vetirala.

Kar se tiče Raker-jeve predloge, ki je naperjena proti Azijatom, se ni storilo ničesar. Tajnik Bryan je pritiskal na priseljeniški odbor poslanske zbornice, da v oziru izprtja Azijatov ničesar ne stori. Posvetovalo se je za zaprtimi durmi vprašanje glede californijske zoperinozemske postave. Bryan je pridobil demokrate in republikance k tajnosti, in jim je povedal, da uprava ne sme imeti vezanih rok v rešitvi japonskega vprašanja. — **Bryan upa, da se bo to kočljivo** vprašanje ugodno rešilo diplomatičnim potom, če ne bo delal kongres težkoč. Vsled tega se bo s to predlogo počakalo.

Burnett-ova predloga zahteva, da mora znati vsak imigrant čitati ta ali oni jezik. Če bo ta predloga odobrena, predložena bo vsakemu priseljencu 30 do 40 besed, in če jih ne bo naglo prečital, bo poslan tja od koder je prišel.

DUHOVNIK NE VERUJE V ČUDEŽNO SPOČETJE.

San Francisco, Cal., 5. febr. — Unija evangelijskih duhovnov bo zahtevala od Rev. Charles F. Aker, predsednika cerkvene zveze v San Francisco, da odstopi kot predsednik zaradi nepravoslavnega govora na prižnici v prvi kongregacijski cerkvi predzadnjo nedeljo, kjer se je izjavil, da ne veruje v doktrino čudežnega spočetja Jezusa.

Rev. Aker je eden prvakov teologije in je bil duhovni vodja v Fifth Ave. baptistovski cerkvi v New Yorku, kamor zahaja John D. Rockefeller hvaliti Boga, ker mu je dal priliko in moč, da je odrl ljudstvo za toliko milijonov, ter je svetovznani duhovnik.

ZA STAVKARSKI SKLAD.

George L. Brozich poslal svoto nabrano pri banketu uradnikov J. S. K. J. na Ely $ 10.10.

POLICIJSKI NAČELNIK V ŠKRIPCIH.

St. Paul, Minn., 5. febr. — Martin Flanagan, prejšnji policijski načelnik, in Fred Turner, prejšnji mestni detektiv, sta bila spoznana nekrivim pred poroto, ki je preiskovala njiju obdolžitev, da sta sprejela $1000 podkupnine za protekcijo neke zloglasne hiše.

Flanagan in Turner sta zopet obtožena, da sta sprejela od neke druge vlačuge $3000 za obrambo njenega podjetja.

STOTINE LJUDI VIDI TRI VTONITI.

Chicago, Ill., 6. febr. — Trije možje so vtonili med kosi ledu v jezeru Michigan blizu obrežja v Chicagi. Vozili so se med ledenimi ploščami, čoln se je prevrnil, in možje so se po strašnem dvournem kriku na pomoč. v prisotnosti stotin gledalcev izgubili med ledom v globočino jezera.

LOUIS HAMMERLING, predsednik amerikanske zveze inozemskih časnikov.

SLOVENEC IN SLOVENKA ZADUŠITA V CHICAGI.

Chicago, Ill. Kristina Milavec, rodom iz Begen pri Cirknici, stara nad 30 let, in mladi rojak Frank Brovet, rodom iz Čebra blizu Loža, sta imela ljubavno razmerje.

Govori se, da ji je fant obljubil zakon. Ker je pa zadnje čase začel redkeje prihajati k nji, je bila ljubosumna, in je menila, da jo ljubček za nos vodi. Dne 21. januarja jo je zopet prišel obiskati in jo je povabil v gledališče. Ljubezenski bogovi so ju po gledaliških urah zapeljali v nek hotel. Upisala sta se kot mož in žena — Mr. and Mrs. Brovet. To je bilo pozno po noči.

Dne 1. februarja okoli 1 ure po noči so zavohali plin. Vlomili so v sobo, kjer so našli oba mrtva. Brovet je ležal na postelji kot bi spal. Bil ni oblečen, Milavec je ležala poleg njega v srajci. Lase je imela vse zmešane, kar svedoči, da se je borila s smrtjo. Iz tega se sklepa, da je ona odprla plin, da se je on zadušil v spanju, ona pa da se je zadušila čujoča in je storila umor in samomor iz ljubosumnosti.

Mladenič je bil priljubljen tukaj. Kristina bila je pa še le nekaj časa v Ameriki in je bila lahkomiselna ženska.

MNOGO PONAREJENEGA DENARJA V REPUBLIKI.

Washington,D. C., 5. febr. — Veščaki so mnenja, da kroži v Zedinjenih državah mnogo ponarejenega denarja. Koliko natančno je ponarejenega denarja, nikdo ne ve, zato ker je nekaj denarja tako dobro ponarejenega, da ga ni mogoče ločiti od pristnega, izven, če bi se vse številke primerjale. Po natančnem primerjanju večjih vsot se pa sodi, da je v Združenih državah na $100,000 srebra za okoli $3.00, in na $200,000 bankovcev za $1.00 ponarejenega denarja.

RUSIJA ZAČELA IZTREBLJATI RAKRANO

St. Petersburg, 7. februarja — Koncil carstva je sprejel resne predpise k predlogi glede prodaje opojnih pijač. Ti predpisi prepovedujejo prodajo alkoholičnih pijač v trgih mestih od enajste ure zvečer do devete ure zjutraj; po čeželi morajo pa gostilne zapreti že ob šesti uri zvečer. Prodaja opojnih pijač na kolodvorih in postajah in v parkih je prepovedana.

VELIKA ŽITNICA ZGORI. EN MILIJON ŠKODE.

Chicago, Ill., 7. februarja — Danes po noči je bil velikanski elevator za žito popolnoma vpepeljen. V elevatorju je bilo prostora za poldrugi miljon bušelov žita. Škoda znaša nad en miljon dolarjev.

FANT VSTRELI LJUBICO IN SEBE.

Greensburg, Pa., 6. febr. — Ljubezen do dveh šestnajstletnih deklet, ki se niste poznale, je gnala v smrt John McFadden-a. Povabil je Ano Lutz, da se pelje ž njim ven z avtomobilom. Med vožnjo je ustrelil dekleta in potem sebe.

McFadden je imel tudi ljubezensko razmerje z Berto Milligan iz Lambert, Pa.

OGRI OGLEDUJEJO ZAPADNE ŽELEZNICE.

Chicago, Ill., 5. febr. — Štirje uradniki ogrske vlade so došli v Chicago, odkoder so odpotovali na Zapad, da pregledajo železnice po prerijah, da bodo zamogli primerjati način operacije železnic tukajšnjih privatnih družb z državno operacijo na Ogrskem.

MEHIKANSKI VSTAŠI DOBIVAJO STRELJIVO.

Carranza vzel Mazatlan. — Vstanovil bo zračno flotilo in mornarico. — Huerta pomnoži vojsko. — Banditi razdenejo predor. Vlak zgori.

Washington, D. C., 5. febr. — Sto in sto tisočev nabojev za puške in tope, kateri so bili zaplenjeni ob meksikanski meji, je prišlo vstašem v roke, odkar je predsednik Wilson dovolil izvoz streljiva in orožja iz Združenih držav v Meksiko.

Odkar je bil izvoz orožja in streljiva prepovedan pred dvemi leti, bilo je cele vagone streljiva in orožja zaplenjenega ob meksikanski meji, in več sto tihotapcev je bilo vječenih.

Villa se je zahvalil predsedniku Wilsonu po generalu Scott, da je dovolil uvoz. Ukazal je, da se pošlje en milijon streljiva pred Torreon.

Nogales, Ariz., 5. febr. — Mazatlan, važno pomorsko mesto, je padlo v roke vstašem pod generalom Carranza.

Mexico City, 5. febr. — Predsednik Huerta je poslal vsem guvernerjem in vojaškim poveljnikom naznanilo, da se bo resneje nastopalo napram vstašem. Izdal je tudi odlok, da se armada pomnoži za 50,000 mož. S tem bo doseglo število vladinih vojakov okoli 240,000 mož.

Juarez, 6. febr. — Meksikanski tolovaji, pod načelništvom Maksimo Castillo, so razdejali predor Drake na meksikanski Northwestern železnici, in so zakrivili, da je osobni vlak tik pred predorom zgorel.

Castillo se je maščeval, ker so vstaši vjeli in usmrtili dvaindvajset njegovih roparjev, in je zapalil les, ki je držal predor. Predor je vodil skozi zemljo, in ko so podpore zgorele, se je na večih mestih sesul. Spustil je tudi dve lokomotivi nizdol v polnem diru, ki ste v nekem ovinku skočili s tira, padli v dolino 1000 čevljev, in se popolnoma razbili. Castillo je bil v telesni straži umorjenega predsednika Madero.

New Orleans, La., 6. febr. Ustaški general Carranca je namenjen naročiti več zrakoplovov in eno križarko, da bo tudi s temi pripomočki tepel Huertovo vojsko.

Juarez, Mex., 7. februarja. Na knadno se poroča, da je bandit Maximo Castillo porinil z lesom naložen tovorni vlak v dolgi Cumbre predor in je zažgal naložen vlak, vsled česar se je večina predora vdrla. V z dimom in smrtnimi plini napolnjen Cumbre predor je privozil z nasprotne strani osobni vlak, sunil je v ostanke tovornega vlaka in okoli 50 oseb se je zadušilo.

UNCLE SAM SKLIČE MIROVNO KONFERENCO.

Washington, D. C., 5. febr. — Združene države so poslale vladam po svetu vabilo, da se udeležijo tretje mirovne konference, ki se bo vršila drugo leto v Haagu na Holandskem. Vabilo je bilo razposlano na željo kraljice Viljelmine.

VSTAŠI PLENIJO V CAPE HAITIEN.

Washington, D. C., 6. febr. — V mestu Cape Haitien, v republiki Haiti, se ponavljajo izgredi in plenjenje v toliki meri, da je izkrcal kapitan ameriške topničarke Nashville osemdeset mož, da so varovali tujce.

Kapitan Borstwick je storil ta korak na prošnjo inozemskih konzulov.

Davilmar Theodore skuša postaviti vlado v Cape Haitien. Imenoval je svoje ministre, vendar kakor izgleda, izgublja moč.

ŠVEDSKA BO STRAŽILA MEJO NAPRAM RUSIJI.

Kralj Gustaf je potrdil potrebo povečanja vojske. — Rusija namerava vdreti na severno Švedsko. — Sumi se tudi, da bo napadla Avstroogrsko.

Stockholm, Švedska, 6. febr. — Trideset tisoč rodoljubnih Švedov se je zbralo v mestu Stockholm in so marširali pred kraljevsko palačo, kjer so vročili kralju Gustafu V. peticijo, da se Švedska takoj bolje oboroži.

V švedskih krogih se bojijo, da bo Rusija vdrla spomladi v severni del Švedske, kjer nima Švedska takorekoč nobenega vojaštva.

Kralj Gustaf je obljubil množici svojih podanikov, da se bo takoj pričelo z izboljšanjem švedske obrambe. Vsa Švedska plamti domoljubja in je pripravljena zoperstaviti se Rusiji.

Budimpešta, 6. febr. — "Rusija ne bo razorožila svoje vojske, dokler ne bo plapolala ruska zastava na Karpatskih gorah na Ogrskem.'

Tako se je izrazil Vladimir Bobrinski, predsednik ruske ustavne konservativne stranke in vodja panslavizma v Rusiji, ko se je danes obnovila obravnava v Marmoros-Sziget na Ogrskem zoper štiri in devetdeset Malorusov, kateri so obdolženi, da so vnemali rojake k vstaji zoper Ogrsko.

Tajni policaj Duliskovics, izdajica svojega naroda, je ogleduho val protiogrsko gibanje tlačenih Rusinov in Slovakov in je naznanil Maloruse vsled njih vseslovanskega mišljenja.

Duliskovics je bil ob enem ogleduh ogrski in zaupnik grofa Bobrinsky-ja. Bobrinsky ga je najel, da je poiskal izobražene Maloruse, kateri so pristopili v pravoslavno cerkev, in ko so bili poučeni, so bili poslani med Maloruse in Slovake, kjer je bila njih naloga širiti vseslovansko misel. Duliskovics je vse te širitelje panslavizma izdal.

NASPROTNIKI SALUNOV SO OBUPALI V CHICAGI.

Chicago, Ill., 6. febr. — Nasprotniki salunov so opustili misel, da bi skušali pri spomladanskih volitvah doseči tolikšno moč, da bi zaprli salune v Chicagi. Vodje Anti-Saloon League so naznanili, da imajo dovolj podpisov na peticiji, da bi prišlo vprašanje glede salunov na volilni list.

Sedaj se je prišlo na sled, da podpisujejo peticijo tudi nevolivci. Policija je zaprla deset oseb, ki so podpisovali peticijo v nekem pool room. Podpisi so se plačevali po dva centa.

ZBOROVANJE GLEDE BREZPOSELNIH.

New York, N. Y., 5. febr. American Association for Labor Legislation (Amerikanska zveza za delavsko zakonodajstvo) je naznanila, da se bo vršilo v New Yorku dne 27 in 28. februarja zborovanje glede vprašanja brezposelnih. — Zborovanje se bodo udeležili tudi zastopniki guvernerjev držav in župani večjih mest po Združenih državah.

KOMPANIJE BREZDELNIH BODO ŠLE V WASHINGTON

San Francisco, Cal., 6. febr. — Devet kompanij po 100 oseb, osem kompanij moških in ena kompanija žensk, bo odkorakalo drugi teden proti Washington, kjer mislijo brezdelni demonstrirati meseca maja.

Organizator Charles Kelley pravi, da bodo zahtevali denar, stro... in zemljišče, da se bodo preživljali kot farmerji.

REV. HANS SCHMID KRIV UMORA ANE AUMUELLER.

POROTA GA OBSODI V SMRT NA ELEKTRIČNEM STOLU. PREJŠNJI DUHOVNIK NEČE VLOŽITI PRIZIV. — ZAGOVORNIK ZVRAČA UMOR NA DRUGO OSEBO. — KAPLAN SE PRIZNA KRIVIM.

New York, N. Y., 6. febr. Hans Schmid, prejšnji rimsko-katoliški duhovnik, je bil pred poroto spoznan krivim umora mladega dekleta Ane Aumueller, katero je spravil v materinstvo, in s katero se je poročil s tem, da je sam izvršil zakrament sv. zakona, ko je bil za kaplana pri sv. Jožefa cerkvi. Kazen za to hudodelstvo je smrt na električnem stolu v Sing Sing ječi. Obsojen bo v sredo.

Odvetniki so navajali, da je storil čin radi blaznosti. Ko se je prečital sklep porote, se je Schmid smejal. On sam se je vedno priznal krivim in je prosil, da se ga usmrti. Protestiral je, da ga imajo nekateri zdravniki in njegovi odvetniki za blaznega, in se je izrazil, da on neče, da bi vložili odvetniki priziv na višje sodišče.

To je bila druga obravnava in porota se je posvetovala blizu pet ur. Zdravniki za blaznost so bile glavne priče na obeh straneh. — Schmidovi odvetniki so pričakovali, da bo bivši kaplan oproščen groznega čina umora in raztelesenja svoje bivše ljubice, ali, da bo vsaj obsojen v dosmrtno ječo, ker je sodnik porotnikom na vprašanja odgovoril, da ga lahko obsodijo v milejšo kazen nego v smrt.

A. C. Koelbel, bavarski Nemec in navidezno vnet katoličan, kateri je zagovarjal Schmidta, je djal, da Schmid ni kriv umora, da Ana Aumueller sploh ni bila umorjena, in da Schmid zato molči, vzlic temu, da je obsojen v smrt, da skrije ime nekega zdravnika, ki je kriv smrti mladega dekleta. Izrazil se je Koelbel, da kaplan Hans Schmid ne bo nikdar šel na električni stol.

Mlado, lepo Nemško dekle Ana Aumueller je bilo umorjeno in zrezano v kose v stanovanju, katero je Schmid najel. Kosi trupla so bili zaviti in spuščeni v reko Hudson, kjer so jih večinoma našli. Hans Schmid je priznal policiji grozodejstvo, a se je zagovarjal, da mu je sv. Elizabeta ukazala storiti ta grji kot ljudožrski čin.

Dr. Ernest A. Muret, zobozdravnik, kateri je bil Schmidov prijatelj in tovariš, je bil obsojen v sedemletno ječo radi ponarejanja denarja. Pri obravnavi je pričal tudi Schmid, in se je izrekel, da se je on (Schmid) zmislil ponarejati denar.

PREJŠNJA POSLANCA OBSOJENA V JEČO.

New York, 4. februarja. — Prejšnji poslanec Viljem Willet, in Joseph Cassidy, prejšnji demokratski nadpolitikar v Queens county sta bila obsojena vsak v poldrugoletno ječo v Sing Sing ter v globo $1000.00.

Louis T. Walter, politikar, je bil obsojen v trimesečni zapor in v globo $1000.

Obsodba se je izrekla, ker je podkupil Willet Cassidy-ja, da je deloval za neko nominacijo pri najvišjem sodišču, pri kateri stvari je tudi Walter mešetaril.

Zoper obsodbo vložen bo priziv.

Obsojena sta bila tudi prejšnji poslanec Louis N. Litauer in njegov brat vsak v šestmesečno ječo in v globo $1000, ker sta vtihotapila več dragocene draguljadi v Združene države. Littauerji so izdelovalci rokavic in večkratni milijonarji, vendar so osleparili Zdr. države za colnino. Združenim državam sta morala poplačati colnino in globo radi tihotapstva v skupnem znesku $14,000. Zaporni odlok je suspendiran za pet let.

HUDA ZIMA NA ZAPADU.

Washington, D. C., 6. febr. — Huda zima je po vsem zapadu do Rocky pogorja in doli do teksaške meje.

V Havre, Mont., je bilo danes 42 stopinj pod ničlo. Po vsem zapadu brijejo hudi zimski viharji.

STAVKA V ARKANSAS PORAVNANA.

Forth Smith, Ark., 1. febr. Spor med 1000 premogarji in Central Coal and Coke družbo je poravnan. Vpoštevalo se je zahteve stavkarjev, ki se vrnejo na delo.

ZDR. DRŽAVE DARUJEJO PAPEŽU NAJVEČ.

Rim, 4. febr. — Prebivalstvo Združenih držav je darovalo leta 1913 Vatikanu za misijonske svrhe skoro $400,000, Anglija je darovala $20,000 in Avstro-Ogrska $12,000.

JOHN D. ROCKEFELLER JE OBDAČEN.

Cleveland, O., 4. febr. — Deputy državni davčni komisar John D. Fackler in William Agnew, sta naznanila včeraj John D. Rockefeller-ju, da mora plačati davek od svoje osebne lastnine, ki je cenjena na $900,000,000.

Virgil P. Kline, Rockefeller-jev odvetnik, ugovarja obdavčenju, češ, da je Rockefeller po zakonu prebivalec države New York. Bančni uradniki so pa dokazali, da je Rockefeller prebivalec kraja East Cleveland, ter ne more uiti davku, ker ga tudi v državi New York ne plačuje. Stvar bo prišla najbrže pred najvišje sodišče. Davek bi znašal $12,690,000, ker se računi na tisoč dolarjev osebnega imetja $14.10 davka.

SKUŠAJO RAZOROŽITI PREMOGARJE.

Colliers, W. Va., 6. febr. — Oblasti v Brooke county, v državi West Virginia, ugibajo, kako bi razoročile stavkujoče premogarje v West Virginia in Pittsburg Coal družbe, kateri so večkrat v resnih izgredih z delavci, ki so uposleni na kontrakt. Premogarji so na stavki že od meseca septembra in so baje oboroženi z izvrstnimi puškami.

ŠEST USMRČENIH V EKSPLOZIJI.

Lexington, Ky., 6. febr. — Šest oseb je bilo usmrčenih v eksploziji kotla na žagi v Urban, Ky. Med usmrčenimi so štirje bratje. Vsi so bili vposleni na žagi. Vzrok eksplozije je neznan.

SUFRAGETKE SO ZAPALILE DVE GRAŠČINI.

Crieff, Škotska, 4. febr. — Militantne sufragetke so zažgale dve mali graščini. Graščina Ross je bila popolnoma vpepeljena in graščina Aderchite deloma. Okoli obeh stavb je bilo raztresene mnogo militantne literature.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Tukaj je umrl 65letni Avgust Dietrich, rodom Nemec. Na tem sicer ni nič posebnega; vendar je pa stvar za objavo, da se bode videlo, kako je živel ta Nemec.

Nikdo ne ve, odkod je prišel Avgust Dietrich, ki je govoril najraje nemško. Živel je s svojim bratom na robu mesta Duluth v napol podrti bajti dolgo vrsto let. Ljudje so se bali teh čudakov, ki sta bila vedno oboroženа in sta se plazila po okolici najrajše po noči.

Zadnji petek so sosedje naznanili oblastim, da je baje Herman Dietrich bolan. Ko je obiskal poli caj kočo, je našel umirajočega moža na gnjilem, razcapanem modrocu na tleh. Poleg njega je čepel njegov brat, umazan, zarašen in razcapan, bolj podoben živali kot človeku. V "stanovanju" se je kadilo od ognja, ki je gorel na tleh sredi "sobe". Bajta je brez dimnika, in dim je uhajal skozi luknje v steni in v strehi. V hiši je polno miši, podgan, uši in mrčesja in taka nesnaga, da jo ni moč opisati. Zakaj živita moža v takem brlogu je uganjka. V hlevu imata sedem krav in na dvorišču lesa za $5000, katerega nista hotela prodati.

— Rojak Jakob Osbold iz Wakefield, Mich., je obolel med potjo iz Wakefield-a na Chisholm, kjer je uslužben v banki, in leži v tukajšnji St. Mary's bolnišnici.

— John Bubnik, Anton Bubnik, John Zarkovič in Valentin Meršnik, rodom Primorci, stanujoči v Duluth, pustili so včeraj zapreti formana Northern Pacific Round Hous-a Andrew Bahr-a, ker je isti dajal samo onim delo, od katerih je dobival denarje.

Držal jih je na delu po nekoliko dni ali tednov, dokler je prišel drugi milodarni delavec z denarjem, katerega je namestil na prostor onega, kateri je že dovolj časa na delu bil. Koliko časa je imenovani foreman vodil tako trgovino brez dovoljenja, se pri sodniji ni moglo dokazati, pač pa mu je sodnik naložil $50 kazni in sodnijske stroške ali 30 dni šphkamre. Mestna uprava Dulutha pravi, da nihče ne sme posredovalnice z delo voditi brez dovoljenja, in tako dovoljenje stane $200 na leto. Plača delavcev, vposlenih v Round House je zelo pičla, namreč samo $1.65 na dan, Bahr pa je jemal od delavcev od $2.00 do $5.00. Mogoče bode Northern Pacific železnica sedaj plačo temu gospodu povišala.

— V našem uradu so se zglasili: Rojak Louis Pucelj, Hibbing, Minn. — Rojak Rafko Zupanc z gospo in detetom iz Jolieta, na potu na Eveleth, Minn., kjer prevzame vodstvo neke godbe. Rojak Zupanec je znan kot izvrsten učitelj in vodja godbe in petja in mi ga slovenski javnosti najtopleje priporočamo. — Rojak Louis Vessel, Gilbert, Minn. — Rojak Louis Pogorelc in Mrs. Mary Pogorelc iz Ely, Minn., vdova po ranjkem Anton Pogorelcu, katerega je vbilo na Section 30 lansko pomlad. — Rojak Jakob Gersich iz Chisholma. Spremil je svojo ženo v St. Mary's bolnišnico v Duluth.

CHISHOLM.

— Pozor Slovenci! — Otvoril sem z novim letom svojo trgovino in krojačnico na 1st Ave., blizu pošte, kjer prodajam obleke tudi na številke. Dne 28. januarja bila je dvignjena prvič številka 42, katero je imel John Tkavc, ter je dobil obleko vredno $30.00 za $1.00. Vlečene številke in imena dobiteljev bom priobčil vedno v "Narodnem Vestniku". — Frank Žagar, krojač.

— Jugoslovanski socijalistični klub na Chisholm, Minn., je zopet odposlal za stavkarje $166.60. Imena darovalcev priobčimo prihodnjič.

— Za prihodnje občinske volitve, katere se bodo vršile dne 10. marca t. l., sta nominirana za aldermana delavska kandidata: M. Jaasko in Anton Mahne. Oba sta člana socijalistične stranke.

— Umrla je Mrs. Jera Sadar, rodom iz Velikega Kala pri Zatičini na Dolenjskem. Zapušča soproga. Vzrok smrti je bila vodenica. Pokojna je prišla šele pred par meseci iz stare domovine.

— Občinski odbor je pri svoji seji pred nekaj dnevi sklenil, da se da na splošno glasovanje sprememba inkorporacije. Nekateri so tej spremembi naklonjeni, drugi so ji nasprotni. Naklonjeni novem "charterju" navajajo, da je v starem "charterju" toliko popravkov in dodatkov, da ga je težko razumeti, in da se naj vpelje popolnoma nov "charter", kateri naj bi baziral na onem, ki je bil izdelan že leta 1905.

Govori se, da je bil zakon iz leta 1905 naklonjen jeklenemu trustu, in da bi od njega ne imelo delavstvo niti meščanstvo dobička, pač pa izgubo, ker je bil zakon z leta 1905 baje skovan tako, da bi se razbremenil jekleni trust nekoliko davka. Samoumevno, da se mora vodstvo občine pokriti z davki, in, če jih ne plača Peter, plačal jih bo Pavel, če jih ne plača jekleni trust plačal jih bo mali davkoplačevalec.

Občinski odbor ima mnogo bolj važnega dela kot je sprememba korporacije. To delo se naj najprvo izdela; na spremembo "charterja" se naj misli takrat, kadar bo bolj važno delo dovršeno. Spremembna 'charterja' je le pesek v oči volilcem, zato preč s to mislijo. Stvar naj stoji kakor je, in kadar se bo spremenila, vprašati bo treba tudi večino tukajšnjega prebivalstva, vprašati bo treba tudi delavca ter malega podjetnika, kako naj se spremeni, da se temu razredu kaj pomaga — jeklenemu trustu ni potreba pomoči.

— Politični klub je imel svojo sejo dne 1. februarja ob 2. uri popoldne, in iz udeležbe ter posvetovanj se more sklepati, da se tukajšnji rojaki probujajo, da so se začeli zavedati slovenske moči v politiki na Chisholm, in, da se zanimajo za prihodnjo občinsko volitev, ki se bo vršila dne 10. marca 1914.

Chisholm je velika slovenska naselbina na železnem okrožju v Minnesoti. Naši ljudje plačujejo posredni in neposredni davek, naši ljudje so vsi delavci ali mali podjetniki, zato naj postavijo kandidatom svojega moža, ki ima dovolj zmožnosti, eneržije in ugleda, da bo izvoljen občinskim odbornikom in da bo skrbel v občinskem odboru za pravice našega delavskega ljudstva.

Denarni mogotci in njih hlapci delujejo za spremembo občinskega "charterja". Delavci in mali trgovci in podjetniki ne potrebujemo nobene spremembe v "charterju", potrebujemo pa v občinskem odboru može, ki bodo delovali nepristransko za večino tukajšnjega prebivalstva in ne za koristi par denarnih magnatov. — Rešiti se ima mnogo za ljudstvo važnih stvari in te stvari naj reši ljudstvo potom svojega občinskega odbora. Vsiljujejo nam novi "charter" na podlagi kojega bi nam gospodarili komisarji.

To je povsem nepotrebno, to je povsem krivično, ker stem se vzame ljudstvu iz rok precej pravic, in se dajo v roke par izvoljencem, ki diktirajo potem ljudstvu kako mora plesati. azmere so že itak dovolj slabe; ni torej potreba, da bi se stvari še poslabšale. Po sedanjem "charterju" je vas Chisholm podrejena državni oblasti. Njo se ima vprašati, če se hoče vas zadolžiti. Če bi postavili "Commision Form of Government", postala bi vas Chisholm nekaka vlada za se in komisarji bi delali kakor bi bilo za nje bolj prav.

V Duluthu ima komisar Hickenbič v rokah, ker so glasovali volilci za Commission Form of Government. Volilci so danes nezadovoljni s Hickenom ker je vsled njegove gonje mesto zgubilo svobodo in z zgubo svobode je zgubilo tudi precej kupčije; torej je tudi več delavcev izgubilo delo. Na Chisholm ne potrebujemo popolnoma nič kakih preosnov v charterju, in kadar jih bomo potrebovali, bo delavstvo govorilo kakošna naj bo ta preosnova. Danes delajo za spremembo samo delavski nasprotniki, zato dne 10. marca vsi na volišče, in vsak naj voli glede spremembe vaškega "charterja" — **No.**

— Naznanilo. Cenjenim društvom, kakor tudi trgovcem, se naznanja, da Anton Kompare ni v nikaki zvezi več z narodno godbo. V slučaju potrebe godbe, obrniti se je na našega novoizvoljenega upravitelja John Kureta. Dobite ga v mesnici Matt. Matzele & Co. — Člani Narodne godbe v Chisholm.

BIWABIK.

— Tatovi so zopet delovali v naem kraju. To pot so vlomili v John Ouzledt-ovo skladišče, nasproti Missaba postaje, kjer so pokradli več vreč moke.

HIBBING.

— V občinskem odboru se je predložila peticija, katero je podpisalo več davkoplačevalcev, in v kateri se zahteva, da odstopi C. A. Remington, predsednik komisije za vodo in luč.

TOWER.

— V odgovor na več vprašanj od rojakov iz Soudan in Tower, glede ulganja denarja, tem potom naznanjamo, da istega lahko pošiljajo po pošti na naše stroške če sami nemorejo ali ne vtegnejo sem. Banka plača obresti po 3 od stotke od prvega dneva uloge in denar se lahko vsak čas dvigne. Pojasnila glede posojil; in druge važneje stvari se dajejo pismeno na zahtevo. Priporočamo se vsem cenjenim rojakom in jamčimo za popolna tajnost vseh nam zaupanih zadev, kakor tudi za hitro in pošteno delo.

First State Bank of Ely, Minn.

— Charles Roland je bil izvoljen z večino 40 glasov županom na Tower. Za mestnega rekorderja je bil izvoljen Charles Lang, mest. blagajnikom Palmer Pearson, občinskim sodnikom F. C. Burgess, posebnim občinskim sodnikom J. D. Murphy, asesor Andrew Bystrom, alderman A. Weinzierl, J. Stonich in Charles Osterberg, konštabler R. Johnson.

VIRGINIA.

— Mihael Boylan, neodvisni kandidat je bil izvoljen včeraj tukaj županom. Mestnim blagajnikom je bil izvoljen Fred J. Verville. Odbornikom so bili izvoljeni, prvi vard E. F. Murray, drugi vard H. H. Lien, tretji vard F. J. Moilan, četrti vard Elaner Matheson, peti vard J. A. Walsh, šesti vard George Harvey,

NOVICE MED SLOVENCI V AMERIKI.

— **V Milwaukee, Wis.,** je odrezala cirkularna žaga rojaku Anton Recelj tri prste na levi roki.

— **V Brockway, Minn.,** sta se poročila rojak F. Zupan in gospodična Ana Zima.

— **V Kansas City, Kans.,** sta se poročila rojak George Bajuk, rodom iz Draši pri Metliki in gospodična Ana Šterk, rojena v Starem trgu.

— **V Cannonsburg, Pa.,** je umrl rojak John Vehovec. Zapušča ženo in sedem nepreskrbljenih otrok.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

F. Ž., Chisholm, Minn. — Kolikor smo mogli poizvedeti, ni J. K. tukaj zaprt. Če ga hočete najti, je najboljše, če ga iščete s pomočjo lista.

M. P., Sheboygan, Wis. — Za 3000 kurjadi morate imeti 12,000 kvadratnih čevljev prostora. Če mislite rabiti jajca za valjenje, razdelite prostor tako, da boste dobili oddelke za 17 kur in enega petelina, torej oddelke, ki merijo prilično 70 kvadratnih čevljev. — Najboljše pa je, da so kure, katere ležejo jajca za valjenje, na prostem. Ostale kure, kojih jajc se ne rabi za valjenje, smejo biti skup. Če je petelin zraven ali ne in na koliko kur naj bi prišel po en petelin, nima pri tem ničesar opraviti. Če nimate nič znanja o kurjereji, ne začnite tako na veliko, ker boste imeli prej zgubo kot dobiček. Za kurjerejo kakor mislite Vi, je že treba vzeti v roke najmanj $1500. Mi bi Vam svetovali, da pričnete kjer ste s kakima dvema ducetama kurjadi, da se navadite, predno začnete na debelo.

POZDRAVLJAM

vse Slovence in Hrvate na Aurori, Minn., ob mojem odhodu v Kosenj na Hravtsko. Pozdravljam vse samce, posebno pa eno drago mi samico ter tudi vse zakonske!

Vsem kličem: Zdravi!

Nik Draškovič.

ZAPISNIK

skupnih konferenc slovenskih podpornih organizacij v Ameriki.

Peta redna seja.

Predsednik Železnikar otvori sejo ob pol deveti uri zjutraj. Čita se imenik zborovalcev. Navzoči vsi.

Nato se čita zapisnik, ki se sprejme.

Prečitajo se resolucije od brata Goršeka, od grata Šarca in brata Zabrica.

Brat Mladič predlaga, da se resolucije odlože na poznejši čas.

Brat Hrast stavi protipredlog, da se resolucije vzamejo na znanje in priobčijo v zapisniku, v razpravo pa pridejo pozneje. Sprejeto.

Resolucija brat Šarca se glasi:

Nova združena podporna organizacija naj izdaja svoj list in sicer tednik v obliki in smeri sedanjega "Glasila" S. N. P. J.

Razlogi:

1. Ker je lasten list potreben za obrambo organizacije in se ga mora tako urejevati, kakor sklene organizacija, ki ga lastuje.

2. Ker spada časopisje med najboljšo agitatorično sredstvo vsake organizacije.

3. Ker se je pr S. N. P. J. dokazalo praktično, da je list, ako ga izdaja organizacija, velike važnosti za celo organizacijo in najboljše sredstvo v boju z nasprotniki.

4. Ker so do sedaj Molekove resolucije osvojile štiri podporne organizacije, ki so zastopane na tej konferenci.

Iniciativa in referendum.

Večina te konference izreka, da se priobčijo vsi predlogi, o katerih bo odločilo splošno glasovanje, najmanj tri mesece pred splošnim glasovanjem.

Razlogi:

1. Da imajo člani dosti časa, da razpravljajo o vseh predlogih javno v listih, ki se oddajo na splošno glasovanje.

2. Da imajo posamezna društva dosti časa, da izdelajo svoje predloge za splošno glasovanje in dobe podporo od desetih različnih društev iz desetih različnih držav, da se odda njih predloge s predlogi in resolucijami, te konference na splošno glasovanje. Šarc.

Resolucija brata Zabrica:

Kako naj se združimo.

Večina tega zbora izreka, da naj se vse podporne organizacije, ki se hočejo združiti v eni podporni organizaciji, razpuste, izvzemši S. N. P. J., in se naj takoj po razdružitvi pridružijo S. N. P. J.

Razlogi:

1. Ker je zakonita združitev le na ta način mogoča.

2. Ker ni nobenega, ki bi jamčil, da je premoženje Jednot in Zvez varno naloženo, ako bi se hkrati razpustile vse organizacije in bi ne bilo že ustanovljene podporne organizacije, kateri lahko razpuščene organizacije izroče svoje premoženje.

3. Ker bi nastala največja zmešnjava, ako bi se vse organizacije hkrati razpustile in bi ne bilo nobene organizcije, ki bi skrbela za izplačevanje bolniških podpor, pogrebnih stroškov in posmrtnin.

4. Ker je logično, da ostane v življenju tista organizacija, ki je največja po premoženju in članstvu, dokler se združitev zakonitim potom popolnoma ne izroči.

5. Ker se lahko po izvršeni združitvi izreče članstvo potom splošnega glasovanja, ako naj obdrži združena podporna organizacija ime S. N. P. J., ali se ji da pa drugo ime.

6. Ker se mora po izvršeni združitvi vršiti konvencija, na kateri bodo delegatje in delegatinje osvojile pravila nove združene organizacije.

7. Ker nam načelna izjava in sprejete resolucije na konvenciji S. N. P. J. jamčijo, da nova združena organizacija ne more kreniti na staro nazadnjaško pot, ki je kriva, da imamo danes toliko podpornih organizacij.

Ti razlogi so odločili, da se je večina te konference izrekla, da naj se združitev organizacij izvrši tem potom, ker je to edina prava in zakonita pot.

Iz tega vzroka priporoča večina te konference, da naj jo člani vseh prizadetih organizacij osvoje.

Zabric.

Resolucija brata Goršeka.

Kako naj se splošno glasuje?

1. Rok za splošno glasovanje naj traja dva meseca.

2. Vsaka glasovnica naj bo individualna.

3. Vsak član ali članica, ki je glasoval ali glasovala, naj s svojim lastnim podpisom potrdi svojo glasovnico.

4. Na glasovnici naj bodo vsi predlogi večine in manjšine, ako je manjšina zahtevala tako.

5. Tajnik ali tajnica društva naj na posebni listini označi, koliko jih je glasovalo za eden ali drugi predlog, poleg naj pa da rezultat glasovanja v zapisnik.

6. Tajnik ali tajnica naj vse glasovnice odpošlje odboru, ki bo imel pravico šteti glasove takih članov in članic, ki ne znajo pisati naj potrdita dva člana s svojim podpisom, da je na glasovnici izražena želja člana ali članice.

8. Ako se o enem in istem predlogu glasuje dvakrat, to je za predlog večine in manjšine, je glas za dotični predlog neveljaven.

9. Splošnega glasovanja se morajo pri vsaki podporni organizaciji udeležiti dve tretjini, ker tako zahteva zakon. Goršek.

Sklen se nato, da se pozove v dvorano odvetnika, radi raznih pojasnil, katere se rabi v zadevi združitve, kot je bilo sklenjeno že na tretji seji.

Odvetnik poda različna pojasnila. Brat Verderbar pojasnuje, da odvetnik meni, da združenje je

(Nadaljevanje na 8. strani.)

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON

Range Hotel Vila Velebit

JOSEPH TALKOVICH, lastnik

627 W. SUPERIOR ST., -:- DULUTH, MINN.

(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO, FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

PRIPOROČA SE SLOVENCEM IN HRVATOM V OBISK.

SVOJI K SVOJIM!

POZOR!

Zemljiški davek za mesto Chisholm se plačuje sedaj na "Miners State Bank"

SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMARITANSKEGA USMILJENJA; ČE SMO KRISTJANI V SRCU, VSTANOVLJAMO JIH.

Fitger Brewing Co.

Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY, Minnesota.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Nesreča na železnici v Ljubljani. Dne 17. januarja zvečer okoli pol 7. ure je popravljal sprevodnik državne železnice Ivan Grilc na južnem kolodvoru pri vozu na strehi svetilko, kjer mu je spodrsnilo in je tako nesrečno padel na tla, da je kar tam obležal. Baje si je pretresel možgane. Poklicali so rešilni voz, s katerim so ga prepeljali v deželno bolnišnico. Ponesrenec je oženjen in splošno priljubljen.

Mater poškodovala. Kajžarica Marija Makovec v Doleh pri Moravčah je svojo 83 let staro mater s pralico in z brcami tako zdelala, da jo je težko poškodovala.

Dober posel. Državna policija je prijela 56letnega Josipa Češnovko iz Dobrunj. Možakar rad včasih pogleda nekoliko preglobоko v kozarček, slabo vidi, a je že delal varnostnim organom večkrat sitnosti Beračil je. se ga potem nasrkal in potem pri aretaciji uganjal svoje sitnosti, za kar mu je bil prepovedan povratek v mesto, sedaj so mu ga pa razširili za cel ljubljanski policijski okoliš. Kljub temu, da možakar posebno ne šteđi, je imel pri aretaciji pri sebi 145 K, kar je pač dokaz, da je znal vedno pritisniti na prave kljuke. Poslali so ga v njegovo domovno občino.

Nesreči. Ko je šel v Ljubljani 18. jan iz službe strojevodja južne železnice Ivan Premk, je krenil čez železniški tir, kjer je stal voz. Mimogrede se je oprijel za odbijač. V tem pa pride stroj, s katerim so zmenjavali in nabirali vozove za vlak ter porine nek zraven stoječ voz tako, da je odletel z odbijači v tega, ki se ga je držal Premk ter mu pri tem zmečkali levo roko. Poklicali so takoj železniškega zdravnika, ki je dal poškodovancu prvo pomoč in mu nasvetoval, da naj gre v bolnišnico, česar pa ni storil, ampak je ostal rajše v domači oskrbi.

Ponarejen denar. V metliškem okraju kroži mnogo dobro ponarejenega kovinskega denarja po 20 vinarjev, po 2 in 5 kron. Denar, posebno dvekronski je tako dobro ponarejen, da ga je težko spoznati. Poznaš ga samo po teži in cvenku. Metliški trgovci in oštirji so bili večina že vsi opeharjeni. Denar prihaja iz Hrvaške in ga razpečavajo cigani in drugi postopači. — Eden teh je 22letni Peter Stavikovič iz Žakanj, ki so ga prijeli v Metliki. Pri aretaciji so dobili mnogo ponarejenega denarja po 20 vinarjev, več kronskih, dvekronskih in petkronskih komadov. Aretaciji se je zoperstavil in hotel vteči v zvezi z drugimi ponarejalci.

Otrok se je zadavil s koščkom premoga. Dne 20. jan. ob pol 12. uri opoldne se je zadavil s koščkom premoga poldrugo leto stari sinček železniškega uradnika Derenko v Zagorju ob Savi. Le za trenutek se je soproga Derendova odstranila iz kuhinje, prišedši nazaj, imel je otrok že košček premoga v grlu. Takoj poklicani zdravnik dr. Zarnik je storil vse, da bi rešil otroku življenje, a bilo je vse zaman.

Umrli so v Ljubljani:: Amalija Fabijan, soproga hišnega posestnika in trgovca na Vodnikovem trgu št. 5, stara 78 let. — Ana Toman, Ahacljeva cesta 5. — Ana Hiršman, hči krojaškega pomočnika, 7 mesecve. — Fran Kastelic, občinski ubožec, 48 let. — Antonija Kosec, delavka, v tobačni tovarni, 23 let. — Andrej Fojkar, občinski ubožec, 38 let. —

V prisilno delavnico so oddali 20letnega malopridneža Ivan Karlina iz Škofje Loke, kateri je dosedaj mislil, da bode lahko vedno živel od potepuštva, pa mu je zajec pretekel pot.

Umrl je gosp. Franc Pevc, tovarnar v Dolu pri Ljubljani, v starosti 55 let.

Kam nas vodi katoliška kultura? Odgovor je prav lehak: pod gladino ciganske kulture. To so dokazale zadnje razprave proti ciganki, ki je zagovarjala in jedla petelina na križpotu s samim hudičem. Ta ciganka ima več v možganih, kkor 99 izmed 100 ljudi "naše vernega dobrega ljudstva". Ciganka je dobila od ljudi denar za maše, pa ga ni nesla v nenasitno malho, temveč ga je porabila zase. Naš kmet znosi vse v farovž, kar pobere pri drugih in doda še iz svojega nekaj "za gospoda".

O tem se sploh ne da debatirati, to je nepobitna resnica, da pametnejši prevzame neumnejšega. V dokaz, kako neumno je naše dobro verno ljudstvo, navajamo še eno resnično zgodbo:

Katinka Gerden je posestnikova žena blizo Trebnjega. Je verna, je krščanska, je pobožna, je dobra ženica. Lani Spomladi so prišli v njeno hišo cigani, ko njenega moža ni bilo doma. Videli so množino razpel, molkov, svetih podob in takoj so vedeli, da bo za nje dobra letina. Neka ciganka je začela govoriti ž njo in ji je rekla, da "gre huda bolezen nad njo", kateri se ne bo mogla ubraniti. Če pa da za maše, bi se bolezen morda odvrnila v toliko, da ne bi prišla nad njo, ampak nad kako sosedno hišo. Katarina Gerden je rekla, da da takoj za maše, če ciganka dobro ve, da odvrne s tem bolezen od sebe. No ciganka je študirala menda tudi higroskopijo. Ukazala je, naj ji prinese konec domačega takozvanega hodnega sukanca. — Katka Gerden ga ji je prinesla. Ciganka je raztrgala posamična premena tega sukanca, položila tale iz 3—4 vlaken sesvedrana pramena kakor kosmulje na mizo in je rekla: "Če se bodo ti kosmulji bolj ko jih bom tlačila, vedno bolj dvigali, potem bodo maše odvrnile bolezen od vas in jo napotile v eno sosednih hiš." Kakor običajno na kmetih, je obliznila ciganka vso desno dlan in tlačila kosmulje na mizo. Ti so pa prišli v dotiko z mokro dlanjo in so se začeli vsled mokrote odvijati in vstajati. Ciganka pa je hitela oblizovati desno dlan in tlačiti kosmulje, ki so se pa tem bolj vzdigovali, čim bolj jih je tlačila ciganka. Pri vsem tem ste pa seveda izmolili Grdenka in ciganka vse tri dele rožnega venca. Ko je Grdenka videla, ta čisto naravni čudež, je bila panana. Dala je ciganki 100 K denarja za maše, nekaj obleke in nekaj jedil.

Ni še minul teden, ko pride ciganka zopet k Grdenki, seveda, ko ni bilo moža doma. Ženske so namreč bolj verne, reci neumne, kakor moški. Rekla je, da bolezni ne more odvrniti od hiše, ker je Gerdenkina stara mati v tej hiši umrla in imela ob svoji smrti zakopan na nekem križpotu cel lonec denarja. Ta stara mati trpi zdaj v vicah, in dokler ne pride zakopan denar med ljudi, toliko časa tudi ciganka ne more odvrniti bolezni od hiše. Rekla je ciganka, naj ji da Gerdenka zopet 100 K za maše, potem pa še posebej za eno žalno obleko, za en mrtvaški prt, dalje naj ji da eno svinjsko suho pleče in eno črno kokoš. Oblekla se bo v žalno obleko, ogrnila z mrtvaškim prtom in bo v polnoči na križpotju jedla kokoš in pleče s tistim hudičem, ki straži lonec zakopanega denarja. S pečenko kokošjo, z gnjatjo in z molitvijo bo hudiča zmotila, ko bo za trenutek prenehal stražiti lonec denarja in tedaj bo ciganka ta lonec denarja vzela in ga prinesla Grdenki. S tem bo rešena stara mati iz vic in bolezen bo odvrnjena od njene hiše.

Dobila je ciganka vse, kar je zahtevala. Ali hudiča ni tako lahko goljufati, kakor naše do mozga poklerikaljene žene. Ni ga od lonca spravilo pleče, ne kokoš. Tako je ciganka še prav velikokrat prišla in vedno je rabila denar in še kaj drugega. Katarina Gerden ji je izdajala tako velikansko vsoto 1080 K. Med tem je znorel res en sosed Katarine Gerden. Ciganka Pepca Ful je rekla, da je to bolezen odvrnila od nje in če bi ne bila dajala njej denarja, bi bila postala ona blazna namesto tega soseda.

Zdaj mi pa odkrito povejte: Kdo je na višji kulturni stopinji: ciganka ali Katarina Gerden? In vsled kakšne vzgoje je Katarina Gerden daleč za ciganko? Vsled hiperklerikalne vzgoje, vsled vere v čudeže in v Vodiške Johance.

ŠTAJERSKO.

Iz Celja. V nedeljo, dne 18. jan. zvečer se je obstrelil v Krobathovi gostilni Mihael Sekač, rodom Slovak iz Požuna in mizarski pomočnik pri Šviglu. Imel je neko nesrečno ljubavno razmerje. — Ustrelil se je dvakrat v prsi in se težko ranil. Spravili so ga v bolnišnico.

Zopet nečuven škandal v graškem anatomičnem zavodu. Dne 23. oktobra lani je bil obsojen v 14dnevni strogi zapor brivec Stoklass, ker je kupoval in prodajal kite, ki so mu jih prinašali uslužbenci graškega anatomičnega zavoda. Sedaj so pa odkrili, da je prodaja novi sluga graškega anatomičnega zavoda Valentin Steinklauer zlate zobe, ki jih je mrličem vzel. Ni pa prodajal samo zlatih zob mrličev, marveč tudi njih kite. Zadevo zasleduje državni pravdnik dr. pl. Hoepler.

Obsojen Marijin devičnik. Posestnikov sin Jakob Klajžar v Vincaku na Spodnjem Štajerskem, 24 let star, vnet Marijin devičnik, je imel ljubavno razmerje z Ivanko hčerko posestnika Sibiecka. Razmerje je imelo resne posledice. Ker se je fant kot odličen devičnik bal staršev, še bolj pa župnika, je začel nagovarjati dekle, da naj plod umetno odpravi. Dekle pa ga ni hotelo ubogati. Fant pa le ni odnehal in je vedno bolj silil dekle, da naj ga uboga in da naj opravlja težka dela. Prinesel ji je tudi neke vrste jagod, žganja in neugašenega apna in ji je obljubil, da ji da 100 K, če vzame to sredstvo. Dekle pa se ni hotelo udati pobožnemu zločincu in ga je ovadilo sodišču. Kajžar je bil obsojen zaradi hudodelstva po § 144. drž. zak. na tri mesec navadne ječe.

Iz zapora je pobegnil v Laškem trgu rudar Franc Nadrach, ki je bil zaprt, ker je v Dominikovi gostilni v Trbovljah ukradel 460 K.

Poročil se je v Varaždinu Jožef Verhovšek, trgovec v Poljčanah z gospo Ano Borčič roj. Novak, restavraterko v Varaždinu. — Gosp. Ulrik Pavlica, nadučitelj v Rihenberku se je poročil z gdčno Ludoviko Merkel iz Rojana.

PRIMORSKO.

Zastrupil se je s karbolno kislino 65-letni posestnik iz Milj, Franc Materazzi. Prepljali so ga v bolnišnico, kjer je vkratkem umrl.

Sneg je zapadel na Reki. Ljudstvu, posebno mladini je napravil mnogo veselja, pa tudi dosti gorja. Sneg je zmrznil in ljudje, ki niso vajeni takih potov, so padali po mestu kot vreče. Več oseb se je precej nevarno poškodovalo.

Ponesrečen poskus poneverbe.— V prometno banko na Reki je prišel mlad človek in zahteval na ime podjetnika Ivana Rubiniča 3000 kron. Kljub temu, da je imel mož pravilno podpisano pobotnico, se je blagajnik nekoliko obotavljal izplačati zahtevano vsoto, ker je bil pred dobro uro Rubinič sam v banki in je dvignil 3000 K. Ko je videl mladi človek, da se blagajnik obotavlja, je pobegnil iz banke. Do sedaj nimajo o njem še nobenega sledu.

Laški ponarejalci denarja. Prišli so na sled obsežni in izvrstno organizirani laški družbi ponarejalcev denarja. Sum je vzbudilo dejstvo, da je prišlo v zadnjem času na primorski denarni trg toliko laških bankovcev najnovejše izdaje. Bankovce sta priznala prvotno za pristne celo Banca di Roma in laški konzulat v Trstu. Neki reški trgovec je ovadil nato vinskega trgovca Lunyevisca iz Tržiča, češ, da razpečava ta ponarejene bankovce. Ovaditelj je priznal, da je bil z Lunyeviscem delj časa v zvezi in da je ovadil zadevo zaradi tega, ker se je bal posledic v slučaju razkritja. Policija je uvedla pri Lunyeviscu hišno preiskavo, in je dobila več ponarejenega denarja. Lunyevisca so aretirali. Na podoben način so prišli na sled nekemu Savalicsu iz Trsta. Tudi pri njem so izvršili šno **preiskavo in dobili** 92 bankovcev po 100 lir in 185 bankovcev po 50 lir, ki so bili izvrstno ponarejeni. Tudi Savalicsa so zaprli. Dalje so dognali, da je imela ta družba svoje člane in zastopnike tudi na Hrvaškem. V Prezidu so aretirali posetnika Štefana Proho, ki je tudi razpečaval ponarejene laške bankovce. Govore, da ima družba svoje razpečevalce tudi na Ogrskem. Policija je uvedla obsežno preiskavo, ki bo razkrila bržkotne eno največjih in najbolj nevarnih družb ponarejevalcev in razpečevalcev denarja. Kje so bili bankovci napravljeni, še niso dognali, sumijo pa, da so bili napravljeni v kakem zakotnem obmejnem laškem kraju.

Laški ponarejevalci denarja na Reki. O razkritju obsežne družbe ponarejalcev laškega denarja in o poteku preiskave se še poroča iz Reke sledeče: Aretiranci so priznali, da so izdali že za več kot 100.000 lir ponarejenih bankovcev v Albanijo. Glavni vodja družbe je že omenjeni gostilničar in vinski trgovec Lunyevics v Tržiču. Ta mož ima precej temno preteklost. Pred nekaj leti je bil obsojen v Trstu na 8 mesecev ječe, ker je organiziral nevarno družbo tatov. Nato je bil obsojen zaradi obrekovanja policije, posebno policijskega agenta Titza na 4 leta ječe. Po prestani kazni je šel v Tržič, kjer je otvoril gostilno. Toda kmalu se je izselil v Verono. Tam so ga zasačili pri izdaji ponarejenih bankovcev in ga zaprli. Bil je sedem mesecev v preiskovalnem zaporu, nakar so ga izpustili, ker niso mogli zbrati zadosti gradiva za obsodbo. Vrnil se je zopet v Tržič, kjer je pričel vinsko trgovino. — Aretacija Lunyevicsa se je izvršila sledeče: Lunyevics je pisal nekemu prijatelju na Reki, da je pripravljen izdati ponarejene bankovce po 50 in 100 lir. Ta je obvestil o tem pismu obmejno policijo na Reki. Na poziv policije je pisal ta Lunyevicsu, da naj pride na Reko, češ, da je našel tu neko osebo, ki je pripravljena vzeti za 25 tisoč lir bankovcev z 8% rabatom. Lunyevics se je pripeljal s svojim prijateljem Calavichom na Reko. S sabo je prinesel 92 bankovcev po 100 lir in 185 bankovcev po 50 lir. Reški prijatelj je čakal Lunyevicsa na kolodvoru. Ko mu je pokazal Lunyevics bankovce, je ta namignil policijskim agentom, ki so bili že pripravljeni nakar so oba aretirali. Preiskava je dognala, da sta delala Lunyevics in Calavich bankovce v Tržiču pri Ljunyevicsu. Ta dva sta imela tudi tovariše v Prezidu na Hrvaškem. Ta se izdaja za Troho, je pa brzkone fotograf Trocca, ki je bil svoječasno obsojen v Trstu zaradi ponarejanja avstrijskih bankovcev po 100 kron. Hrvaška žendarmerija je Troho aretirala. V njegovem stanovanju so našli več različnih ponarejenih bankovcev in dva ponarejena avstrijska goldinarja.

V Lloydovem hangerju v Trstu je vrgla burja delavca Valentina Danekova raz več metrov visok oder. Mož je obležal na mestu mrtev.

Pri spuščanju v morje dreadnoughta "Szent Istvan" na Reki se je utrgala veriga hidravlične stiskalnice. Veriga je odtrgala delavcu, ki je bil pri stiskalnici, obe nogi.

Na cesti v Devin je dohitel do sedaj še neznan avtomobil 53letnega hlapca Franca Bavko, ki je peljal po cesti samokolnico. Avtomobil je vrgel moža v cestni jarek kjer je obležal mož nezavesten. — Avtomobilist se ni niti zmenil za ponesrečenca in je peljal naprej. Moža so dobili več ur po nesreči potniki in so ga peljali v bolnišnico.

Predrzna tavina. V petek, dne 16. jan. zvečer so vlomili neznani tatovi v manufakturno trgovino Weiss na korzu v Trstu. Navrtali so železno blagajno in odnesli iz nje za 3000 bankovcev. Isti večer so vlomili brzkone isti tatovi tudi v manufakturno trgovino Gregorič na Novi cesti. Odnesli so več oblek in kožuhov, vrednih 5000 kron in več denarja iz blagajne. O tatovih nimajo še nobene sledi.

Prijet nemški dezerter. V Trstu je policija prijela nekega 25letnega Riharda Jaumanna iz Monakovega na Bavarskem, ki je samovoljno zapustil v Manokovem svojo četo in jo popihal v Avstrijo, kjer je dospel do Trsta. Ker je bil mladenič brez dela in jela, ga je avstrijska oblast poslala do nemške meje, kjer ga bodo sprejeli s primerno častjo in zopet potisnili pod zastavo. (Seveda preje v zapor.)

Vlom. Neznani tatovi so vlomili dne 16. jan. ponoči v Mazolijevo mirodilnico v Gosposki ulici v Gorici. Našli so v blagajni samo 30 vinarjev. Od tod so šli tatovi v škofov vrt in od tod v župnišče sv. Ignacija, kjer so ukradli mošnjiček, v katerem je bilo 20 K drobiža.

Poizkušen roparski napad. 16. jan. zvečer se je vračala neka trafikantinja v Pulju, Ropoar po imenu, domov. Pri sebi je imela mnogo poštnih vrednostnih papirjev in gotovega denarja. Vsega skupaj okolu 6000 K po zatrdilu drugih. Naenkrat **jo ustavi** neki neznan možki in zahteva od nje denarja. Trafikantinja je začela klicati na pomoč, česar se je nepridiprav tako prestrašil, da je urnih korakov odnesel pete. Policiji se dosedaj še ni posrečilo roparja izslediti.

KOROŠKO.

V Beljaku so aretirali delavca K. Hobija, ker je na sumu, da je ukradel v hlevu pivovarne Fišer, Ivanu Metzgerju, srebrno uro z verižico. Hobi tatvino taji.

V Holmiču je ukradel neznan tat iz zaklenjene sobe posestnikovemu sinu 170 K.

V Št. Danijelu je vlomil neznan tat v puščico v tamošnji cerkvi in jo izpraznil. O tatu nimajo nobene sledi.

Ponesrečen divji lovec. V Št. Petru blizu Škofič sta šla na lov polbrata R. Riegler in D. Liedl. — Vsled visokega snega sta šla eden za drugim. Med potjo se je sprožila D. Liedlu puška in strel je zadel njegovega polbrata, ki je korakal pred njim. Strel mu je predrl hrbet, mož je na mestu obležal. Liedl si je zadel ranjenca na ramo in ga je nesel domov. Doma je rekel, da se je brat sam ustrelil po nesreči. Končno pa je povedal, kako se je nesreča pripetila. Fanta so aretirali, po prvi preiskavi pa so ga izpustili. Zagovarjati se bo moral zaradi lovske tatvine in zaradi prepovedane nošnje orožja.

V Bistri pri Paternjanu je zgorelo gospodarsko poslopje posestnice Hofer. Ogenj je uničil vso zalogo krme in več poljedelskih strojev. Kako je nastal ogenj, še ni znano.

Po Koroškem se silno množe tatvine, vsak dan je polno poročil o vlomih in tatvinah pri čemer opažamo, da tatovi niso prav nič izbirčni in ne gledajo le na denar in na dragocenosti, marveč odnašajo vse kar morejo odnesti. Še celo kruh jim je dobrodošel. Posebno trpita okolici Št. Vida in Volšperka. Največ tatvin se izvrši v gostilnah, ki so bolj založene z živili. Orožništvo, ki je izsledilo in aretiralo že več tatov, sumi, da so tatovi v zvezi in tvorijo organizirano nevarno tatinsko družbo.

Pri Libeličah je pogorelo celo posestvo posestnika Maksa Radohe. Med drugim je pogorelo tudi 180 K denarja. Škoda znaša čez 9000 K, zavarovalnina pa samo 4800 K. Kako je nastal ogenj, ni znano, sumijo pa, da je bil podtaknjen.

Pravočasna rešitev. V Celovcu je padel v Glino ljudskošolski učenec Štefan Babin. Padec je videl poštni uradnik Valentin, ki je skočil za dečkom in ga s skrajnim naporom spravil še živega iz vode.

Aretacija ljubljanskega begunca. V Pontablu so aretirali na pošti laškega podanika delavca Antonietta. Mož je pobegnil iz Ljubljane kjer je hotel nekoga ubiti. Gospodarju je sporočil, naj mu pošlje zaslužek v Pontabel. Ko je prišel v Pontablu na pošto, da bi dvignil denar, so ga aretirali in poslali ljubljanskemu sodišču.

Gostilničar Josip Bukan v Beljaku se je zastrupil v svoji kleti, ko je žvepljal sode. Odpeljali so ga v brezupnem stanju domov.

V Mavtnu se je zastrupila sedemletna hčerka posestnika in trgovca Kiliana Ortneka pri izruvanju zoba. Dekle si je zastrupilo kri in je kljub zdravniški pomoči v kratkem umrlo.

Pri Rojah so našli zmrznjenega 64-letnega starčka Filipa Falle.

V poštni urad pri Sv. Škocjanu so vlomili do sedaj še neznani tatovi in so odnesli iz blagajne za 10 kron drobiža in za 8 K znamk.

Obešen konj. V nekem hlevu na šentviški cesti v Celovcu so našli obešenega konja. Konj je bil prekratko privezan, je padel in obvisel. Konj je bil vreden čez 400 K.

Grozna rodbinska drama. Iz Klosterneuburga poročajo: V novoletni noči se je tu odigrala groza na drama. Našli so 67letno Antonijo Wiedler mrtvo. Ko so truplo preiskali, so dognali, da je imela razbito lobanjo. Mož mrtve je izpovedal, da je imel s svojim sinom ko sta prišla pozno ponoči domov, hud prepir, v katerega se je vmešala tudi njegova žena, 36letni sin je na to mater s tako silo udaril po glavi, da ji je razbil lobanjo in da se je mati mrtva zgrudila na tla. Sin pa zopet trdi, da je oče tako udaril mater. Očeta in sina so zaprli.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo
Složni Bratje
Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: **John Intihar**, Box 123. Podpredsednik: **Fr. Okoren**, Box 715. I. tajnik: **Frank Peterlin**, Box 706. II. tajnik: **Anton Lavrič.** Blagajnik: **Josip Francelj, Grand Av.**

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. **Math. Hrovat** za mesto. **Gregor Gregorčič** za Spruce Loc. **Frank Platnar.**

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo

Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.
Glavnica in rezervni sklad $365,000.00

GERMAN BANK
Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.
— plačuje od hranilnih vlog 3%
Pošilja denar v **STARO DOMOVINO**, prodaja **PAROBRODNE KARTE** za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

Duluth Brewing & Malting Co.
DULUTH, MINNESOTA.
Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor tudi pivo v sodčkih.
Math. Kostainshek
upravitelj za Mesaba Range. Virginia Minn.

KOVALL & SON, ELY, MINN.
GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA
Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi dosti novih oblek za dečke; dalje vsakovrstnih trpežnih obuval in lepega blaga za ženske obleke. Cenj. odjemalcem se vljudno priporočamo za obilen poset pri nakupovanju.
V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZVE NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

M. F. SKALA, agent za
"Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo.
Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.
Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v
ELY, MINN.
Telephone No 52.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Sami-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto . . $2.00
za pol leta . . $1.00
Za Evropo za celo leto . . . $3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL WORLD BUILDING NEW YORK

THE FOREIGN BORN AND EDUCATION.

Recently there has been much talk in the English press about educating the foreigner. The foreigner is on the average better, educated than the American. I know and maintain this by experience. The educated foreigner usually beats the educated American and thus the uneducated American is behind the uneducated European, because the latter has more practical world experience than the former. I wager the half of Duluth's population have never seen the capitol of St. Paul, probably not even the city of Superior, Wis.; take any European, and you will find out something different. And they say experience is the best teacher.

People in this country, as a rule, do not measure the education right. Pool playing, baseball, tango, false hair, face powder and slit skirts are not the measure to determine education with. Neither it is Christian Science, the English language or heaps of dollars. The average foreigner knows about history (even American history), about geography, arithmetic, etc., usually more than does the average Yankee. He can usually read and write his own language correctly. This cannot be claimed about the average American. And these are the things by which education should be measured. Just send the average American laborer to Continental Europe without cash. You will see how poorly he will get along because of lack of language. The main question, consequently, is not so much to educate foreigners, but to train their tongue to be able to make the English movements.

There are in Duluth and in St. Louis county about 28,000 Slovenians and Croatians who are being wrongly called Austrians. There is no Austrian dictionary, no Austrian grammar, hence no Austrian language, and no Austrian nation; we have been only subjects to Austria against our will. By this reason we feel offended by being called Austrians — call us Slovenians.

Our immigrants are of as good physical and mental stock as the much-heralded German The German was able to develop in peace behind the bulwark of these Austrian Slavs, who were, like their Balkan brethren, fighting the savage Turk for centuries. They had no chance to civilize, to go to school; their mostly used tool was arms for the defense of their fatherland. The oppresion of Habsburg instigated by Hohenzollern, is not much milder and beneficial. How in the world can one expect better people under such adverse circumstances? Our old country is O. K., but our manager, Habsburg, is poor, and this is the cause that thousands of our people flee to the shores of the United States.

Here they are harnessed in the hardest and most dangerous occupations. Yet, they do not kick as a rule. They are thrifty, they have money, they have wants like the English-speaking citizen. They have established in the last six years around Duluth Slovenian farming colonies that are on a par with any farming colony of recent years. In the woods around Greaney, St. Louis county, in the woods around Fairchild and Rib Lake, Wis., are Slovenian settlers by the hundred. Greaney alone has about 200 Slovenian farms. They stay where others get discouraged. Give them roads and you will have a flourishing farming colony of Slovenians in your vicinity that will number 1000 souls.

As for education, give our men and women in industrial centers a chance to learn English. Our paper reaches almost any Slovenian home in St. Louis county and thousands throughout this republic. Our columns are open; use them for teaching. Duluth should have a reading room, a gymnasium, a bathing place, an evening school in New Duluth and one in West Duluth open throughout the year. On Sundays should be given lectures and sober entertainments. By these means the employers could get more efficient workers, and the country more patriots. The Y. M. C. A. is a very good institution; it cannot be substituted. I was a member of it myself. Still, I learned my English at home from books. Therefore, I doubt if these laborers who are employed mostly in West Duluth and New Duluth will, after a hard day's toil, go to the trouble and expense to go evenings to that great institution, the Y. M. C. A. of Duluth. It is too far, it is impractical. The merchant opens the store where he expects customers; so does the newspaper man; so does the church. And for the same reason the school should be opened among pupils.

Give the laborer shorter hours, give him honest pay for honest work, give him more chance for education and the Slavic laborer will become soon Americanized.

(Mi smo poskrbeli, da bo to šlo tudi tja kamor pravzaprav spada, ker le z angleščino zamoremo zadeti cilj.)

RAZOČARANI NARODI.

Pokazalo se je kako malo veljave in ugleda ima osednje zastopstvo vseh narodov v Avstroogrski. Parlament je bil v nevarnosti, da ga pašlje vlada domov in da si z ustavolomno vporabo § 14. dovoli sama, česar jej parlament ni hotel ali ni mogel dovoliti. Politične kroge je to hudo razburilo in časopisje je dobrih 14 dni pisarilo samo o tem, a narodi so si ostali popolnoma hladni in ravnodušni. Razen ljudi, ki so na parlamentu neposredno interesirani, se nihče ni zmenil za ta, kaj se ž njim zgodi. Vsa javna moč narodov je osredotočna v parlamentu, a parlament je postal narodom tuj in je izgubil pri njih vso veljavo in ves ugled. Izginilo je zaupanje, da je od tega parlamenta sploh kaj pričakovati in zato je ljudem vseeno, kaj se ž njim zgodi. Danes sicer kaže, da ne stopi § 14., v veljavo in da bo državni zbor še dalje funkcijoniral, a če bi se jutri zgodilo drugače, bi se tudi nihče ne ganil.

Žalostno je, da je tako s parlamentom, ki sloni na podlagi splošne in enake volilne pravice! Upali so, da bo ljudski parlament s krepko roko uredil narodnostno vprašanje po načelih pravice in pravičnosti, v resnici pa je sedaj narodnostni razpor hujši, kakor je bil kdaj poprej in je provzročil na Češkem odpravo deželne ustave in avtonomije, v Gališki pa take razpore, da se tresejo temelji državnega zbora in se podira deželna avtonomija. Če slovensko narodno vprašanje ni postalo ravno tako pereče, če skoro tako izgleda, kakor da je slovensko narodno vprašanje povoljno rešeno, je vzrok ta, da je vlada znala z radodarno roko pridobiti veliko večino slovenskih poslancev, da so vrgli slovenske narodne zahteve na smetišče, ostali pa so premalostevilni, da bi se mogli uveljaviti.

Parlament splošne in enake volilne pravice pa ravno tako, kakor ni rešil narodnstnega vprašanja, tako tudi ni izpolnil drugih pričakovanj. Ta parlament ni znal povzdigniti blagostanja države in narodov, ni znal pomladiti našega ekonomičnega življenja, ni znal modernizirati državne uprave, ki je slabša, kakor v vsaki centralnoameriški republiki. Nobene stvari ni znal ustvariti, samo vladi je tlako delal, kakor da je njegova poglavitna skrb, ohraniti poslancem — dijete.

Čuje in čita se pogostoma, da je ohranitev parlamenta življenske potreba za narode, ker je tu edina tribuna, kjer morejo kritikovati državno upravo in nanjo vplivati. V resnici pa vidimo, da ta tribuna nima nobene vrednosti. Kdo se meni za želje in pritožbe, ki jih izrekajo poslanci v ljadskem imenu kdo se ozira na njihovo kritiko? Vlada še najmanj. Poslanci morejo kaj doseči, samo če razkrinkajo kak javen škandal največjega kalibra, kakor je bila Dlugoszeva afera, drugače ničesar. Kakšen nič je parlament, je pokazala zadostno jasno usoda službene pragmatike.

Kam je izginilo upanje, da bo parlament splošne in enake pravice povečal moč narodov napram vladi in birokraciji. Parlament nima nobene moči. Tudi Nemčija ima splošno in enako volilno pravico, a vlado, ki ni vzeta iz parlamenta — a vendar kako moč in veljavo ima nemški državni zbor v primeri z avstrijskim. V Avstriji dela vlada kar hoče, kakor v absolutističnih časih, parlament ne velja nič in ne koristi nič, zato je pa tudi narodom popolnoma vseeno, kaj se ž njim zgodi in že nihče več ne ceni te tribune za razodevanje ljudskih želja in ljudskih potreb.

Načelo o splošni in enaki volilni pravici pa tega ni krivo. V drugih državah vidimo, kako dobro funkcijonirajo na tem principu zgrajeni parlamenti in kako blagoslovljeno je delo moderne demokracije, a če tega v Avstriji ne vidijo, je vzrok ta, da je edina moderna uredba v državnem ustroju, na katerem je sicer vse starinsko in stareversko in že davno zrelo, da se odstrani in uniči. Zato pa tudi ni nič upanja, da bi se razmere v doglednem času obrnile na bolje. Če ostane parlament, ali če ga vlada zapodi domov, to ne bo na obstoječih razmerah ničesar premenilo.

Kdo more torej misliti, da bodo narodi imeli kak interes na tem parlamentu, ki ni storil ničesar drugega, kakor da je pokazal dobro voljo naložiti prebivalstvu nova velika vojaška bremena in nove davke. V očeh narodov je postal parlament ustroj za nalaganje davkov in bremen in zato nimajo interesa in ne vprašajo, kaj se ž njim zgodi. To je nauk, ki ga je Avstriji dala parlamentarna kriza. V koliko se da iz tega preziranja ljudskega zastopstva sklepati na to, da pojema med narodi tudi interes na državi in gine upanje, da je od države sploh kaj pričakovati, tega ne bomo preiskovali.

500-LETNICA USTOLIČENJA ZADNJEGA VOJVODE KOROTANSKEGA.

Letos bo preteklo 500 let, kar je bil na Gospesvetskem polju ustoličen zadnji vojvoda Koroške. 500 let poteka letos, od kar je zadnjič venčala roka Slovenca koroškega vojvodo.

Gotovo je dolžnost vsakega zavednega Slovenca, da se pobriga in dostojno praznuje ta zadnji, svetli trenotek iz življenja koroških Slovencev.

Če pogledamo nazaj v 500letno davnino slovenskega uroda, najdemo bore malo veselega, pač pa obratno, premnogo bridkega. Zgodovina našega naroda ve pač povedati, da so naši predniki v brezštevilnih slučajih krvaveli v bojih za obstanek države, ne pove pa nikjer, da bi jim bila kdaj država za to hvaležna, kot je bila malone vsem ostalim svojim narodom — pred kojim je imela sama strah. Nad nami si je vedno hladila jezico, nas imela siej kot prej za dobrodošlo — naklo sami sebi in njenim varovancem. Nemcem.

Najlepši dokaz v podkrepitev gorajšnjega, je ravno Koroška in koroški Slovenci.

Ko smo že uvodom navedli, so volili in venčali z vojvodsko krono koroški Slovenci svoje vojvode; bilo je to — pred 500 leti.

Od ustoličenja zadnjega korotanskega vojvode je zgodovina koroških Slovencev mračna. Le malo je še v nji jasnih trenotkov, v zadnjem času pa so še ti — zginili docela.

GOSPODARSKI RAZVOJ SRBIJE.

Tri velike petrograške banke in ena moskovska banka nameravajo ustanoviti banke v političnih in trgovskih središčih Balkana. V ta namen bodo dale na razpolaganje 20 milijonov rubljev, in sicer 5 milijonov za Belgrad, 5 milijonov za Sofijo, 5 milijonov za Solun; ostalih 5 milijonov rubljev bodo uporabili za ustanovitev filialk teh bank, in sicer ene v Srbiji, ene v Bolgarski, ene pa v Makedoniji. Pogajanja med ruskimi bankami in vladami balkanskih držav so bila končana že leta 1913. Glavni ravnatelj v osebi znanega ruskega finančnika za Belgrad je bil imenovan, ko je izbruhnila vojna med Bulgarijo in Srbijo. Najbrže bo glavna ruska banka že spomladi l. 1914 ustanovljena v Belgradu. Namen ruskih bank bo, razvijati trgovske stike med Rusijo in balkanskimi državami in z dovoljevanjem posojil pospeševati gospodarsko delo v onih balkanskih deželah, kjer se bodo nahajale te ruske banke. Belgrajska trgovska zbornica ustanovi filijalko tudi v Prizrenu. — Za stavbo cest v novi Srbiji je vlada vstavila v proračun za leto 1914. znesek 4 milijonov dinarjev. — V Nišu se je ustanovila akcijska družba s pol milijona dinarjev kapitala, ki postavi tam velik parni mlin. Belgrajska občina ima dovoljen kredit za ustanovitev mestnega parnega mlina in parne pekarne. — Razen dveh domačih zavarovalnic, "Šumadije" in "Jugoslavije", ki sta bili ustanovljeni z ustanovnim kapitalom 1 milijona dinarjev in katerih statute je ministrstvo že potrdilo, bosta tudi dve francoski zavarovalnici, in sicer „L' Union" in „La Nationale", razširil svoje delovanje na Srbijo, za kar imasta že od ministrstva dovoljenje. Govori se tudi, da bodo velika berlinska zavarovalnica „Viktoria", francoska družba "Caisse Paternelle" in pa neka angleška družba začele v kratkem delovati v Srbiji.

Kaj pa je tebe treba bilo? Tako bi človek žalosten dejal vsemu človeškemu rodu. Kaj pa ni res podoben ubogi, zapuščeni siroti? V bolečinah pride na svet, v bolečinah gre iz sveta; prvi glas njegov je jok — izdihljaj zadnji! Od zibeli pa do groba koliko truda in skrbi, koliko nemira in hrepenenja, koliko neuslišanih želja!.... koliko solza....

Kaj pa je vendar ta spačeni malopridni svet? Ali je vreden, da mu služi pameten mož bistre glave in svobodnega srca? Vračuje li trude, prečute bridke noči, težavne, grenke dneve, sovraštvo in zaničevanje, ki na človeka preže kakor pajek na muho? Nikdar ne!

In vendar je ljubezen — prava, čista, sveta ljubezen — največji dar nebes, je najblažje, najplemenitejše, najvišje čustvo človeškega srca. Često in za marsikoga je edina vez, ki ga veže s svetom in z življenjem. In marsikdo bi moral sovražiti človeštvo, ki mu je na ta ali na oni način prizadelo dokaj zla in gorja, marsikdo bi se z gnjevom in ogorčenostjo obrnil od človeškega društva, ko ga je spoznal v vsi svoji nagoti, praznoti, lažnivosti in perfidnosti, ko ga ne bi vezalo na to društvo vsaj eno bitje, katero spoštuje radi plemenitega srca in kristalnočiste, nedotaknjene duše, katero ljubi z vsem ognjem vročega srca.

In vkljub otročji nehvaležnosti je materina ljubezen najstanovitnejša ljubezen na svetu. Vse zemske ljubavi izginejo, izpuhtijo sčasoma; samo materina ljubezen je neupogljiva, nepremenljiva!

BOJ ZA ISTRO.

Italijani so končno vendar opazili in tudi javno priznali, da je njihovo gospodarstvo povsod tako zavoženo, da ni nobena rešitev več mogoča. Udarci, ki so jih doživeli Italijani v zadnjem času v našem avstrijskem Primorju, so bili tako težki in tako uničujoči, da so jih moralno popolnoma ubili, gospodarsko pa silno oslabili, tako da se celo njihovi najnovejši zavezniki Nemci jao slabo izražajo o njihovi gospodarski in politični moči. Priznajo, da so slabejši od Slovanov in da vedno bolj podlegajo. Ti katastrofalni udarci pa so imeli še drug učinek. Slovani so prišli končno do spoznanja, kako se je gospodarilo pod laškim krmilom z njimi, z njihovimi družinami in z njihovim denarjem. In za kolikor so Italijani v posameznih krajih moralno in gospodarsko padali, skoro za toliko so se dvigali Slovani. Le prav malo je oviral do sedaj še njihov vsestranski razvoj tretji faktor, ki se je vsilil v ta domači boj, tujec Nemec. Zato se trudijo sedaj Italijani na vse kriplje, da bi si pomagali iz te zagate. Morda jim zveza z oholimi Nemci že nekoliko preseda. Italijani v Istri so nastopili prvi in se poslužili jako nevarnega sredstva, ki pa ne bo prav nič pomagalo, kakor hitro posvetimo za njihove kulise. Mlajši laški elementi, katerim se je zdelo staro laško politično društvo premalo agilno in energično, so ustanovili novo organizacijo z imenom "Unione Nazionale Istriana". Tej novi kampanji, ki je naperjena na videz proti staremu laškemu režimu, v resnici pa pomeni le novo, silnejšo akcijo proti Slovanom, ki naj pod krinko navideznega nasprotstva proti staremu laškemu režimu zbriše in zakrije stare laške grehe, se je postavil na čelo znani laški nestrpnež koprski odvetnik dr. Bennate, ki je vedno roval proti istrskim Slovencem in Hrvatom. Že to dejstvo nam pove veliko. Še več nam pove resolucija, ki je bila sprejeta na seji izvrševalnega odbora, ki se je vršila te dni v Trstu. V ti resoluciji se protestira proti slabi mestni upravi v Pulju, in se zahteva, da uvede deželni odbor strogo preiskavo o prijavljenih nepravilnostih. Obenem pa si pridržujejo zborovalci pravico, zahtevati po dovršeni preiskavi vzpostavo občinske avtonomije. To je hinavščina in zlobno zavita igra, ki so ščitili preje ta koruptni sistem z vsemi silami. Navidezno ogorčenje proti temu sistemu sedaj, ko je že padel, ko je že obsojen, kaže, da so pograbili možje, bržkone sporazumno s starimi grešniki, zadnjo rešilno bilko. Kar je bilo, naj se kaznuje in graja, toda končno zahtevamo mi, da se to pozabi in da se nam da zopet v roke krmilo, da lahko nadaljujemo z laškim gospodstvom. Istrski Slovani to dobro uvidevajo in ne bodo šli na ta novi laški lim laških politikov a la dr. Bennati in drugih.

Mraz v Italiji V severni Italiji je hud mraz in je že več ljudi zmrznilo. V Cuneo je ponoči zmrznil neki mestni svetovalec, ki se je vračal domov, v Genovi je zmrznil neki delavec, ki je pijan na cesti zaspal. V dolini Aosta so lavine usmrtile tri osebe.

DENARJE V STARO DOMOVINO POŠILJAMO:

K 5....	$ 1.10	K 130....	$ 26.60
K 10....	$ 2.15	K 140....	$ 28.65
K 15....	$ 3.15	K 150....	$ 30.70
K 20....	$ 4.20	K 160....	$ 32.75
K 25....	$ 5.20	K 170....	$ 34.80
K 30....	$ 6.25	K 180....	$ 36.85
K 35....	$ 7.25	K 190....	$ 38.90
K 40....	$ 8.30	K 200....	$ 40.90
K 45....	$ 9.30	K 250....	$ 51.15
K 50....	$10.30	K 300....	$ 61.35
K 55....	$11.35	K 350....	$ 71.60
K 60....	$12.35	K 400....	$ 81.80
K 65....	$13.40	K 450....	$ 92.00
K 70....	$14.40	K 500....	$ 102.25
K 75....	$15.45	K 600....	$ 122.70
K 80....	$16.45	K 700....	$ 143.15
K 85....	$17.45	K 800....	$ 163.60
K 90....	$18.45	K 900....	$ 184.00
K 100....	$20.45	K 1000....	$ 204.00
K 110....	$22.50	K 2000....	$ 407.00
K 120....	$24.55	K 5000....	$1017.00

Poštarina je vštetа pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneskepa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

DR. RICHTER'S

Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, protinske kostnice, mišični revmatizem, nevralgijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vrat in nahod. Zabrani vnetje pljuč in ščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 WASHINGTON STREET NEW YORK.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

Pozor! Pozor! Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši

GRAMOFON samo

$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravite prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar.

Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje vse druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje priporočamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da boste z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi **igralne plošče** najboljših pesnikov in godbenikov po **65c** komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ter se pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijejo in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju nezadovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo poslati plačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & Co.

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi **pošiljanje denarja** na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano **Union Investment Co.** iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju. Izstotako izvršujemo vsa **notarska dela.**

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

CENTRALNA LEGA.

ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJAVO TOPLO IN MRZLO VODO UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NAČINU.

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik

ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET.

CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

Za naše gospodinje.

KUHINJA.

(Dalje.)

Gosja jetra kot nadev. Duši gosja jetrca s stolčenim dišečim klinčkom ter jih pretlači skozi sito. Posebej v lončku pa zmešaj za oreh surovega masla, 1 jajce in malo soli ter prideni še pretlačena jetra. Potem izvotli tanko štruco, da bo ostala skoraj samo skorja, in napilni to štruco s pripravljenim nadevom. Deni jo za par ur na kak mrzel kraj, da se nadev strdi, potem zreži štruco na rezine.

487. **Pečen puran.**

Puranu odsekaj glavo, popari ga ter oskubi. Nasoliti ga moraš dan preje in sicer zunaj in znotraj. Kadar ga hočeš peči, ga polij najprej z razbeljeno mastjo, potem ga postavi v pečico. To stori še parkrat, pozneje ga lahko poliyaš z njegovim sokom.

Ali pa peci purana na slaninskih rezinah. Mladega purana ali puro peci pet četrt ure, starejšega pitanega pa nad 2 uri. Na mizo ga daj s kislo in sladko solato.

488. **Nadevan puran.**

Nadev od teletine. Sesekljaj na drobno malo pečene teletine, tej prideni v mleku namočeno ter ožeto žemljo, 2 jajci, žlico surovega masla, pol kozarca kisle smetane in malo soli. S tem nadevom napolni puranu golžun ter ga peci ali duši.

Nadev od kostanjev. Natlači nasoljenemu puranu v golžun in — ako hočeš — tudi v trebuh pečenega olupljenega kostanja; ko je puran pečen, ga zreži, kostanj pa naloži ob robu krožnika ter daj k puranu še kako solato.

Jeterni nadev. Pretlači surova puranova jetra skozi sito; prideni jim 2 jajci in surovega masla, kuhan drobno sesekljan želodec, soli in z mlekom napojenih kruhovih drobtin.

Ragu-nadev. Sesekljaj puranova jetra in želodec (kuhan) ter jim primešaj malo dušenega graha in dušenih gob, na surovem maslu zarumenelih drobtin, 2 jajci, kisle smetane in malo soli.

489. **Dušen puran.**

Obloži purana z rezinami od slanine ter ga poveži z nitjo; potem ga deni v kozo na narezano čebulo, peteršilj, zeleno, rumeno repo in korenje. Polij ga s par zajemalkami juhe ter ga duši pokritega. Črez poldrugo ali 2 uri ga vzemi iz koze, odlij tudi mast, na kateri zarumeni žlico moke. H koreninam pa vlij malo juhe, da se odkuhajo, in s to juho zalij potem prežganje. Prideni omaki tudi pol kozarca dobrega vina in nekoliko kapar. Prevri omako dobro in oblij ž njo zrezanega purana.

490. **Zarebrnice od purana.**

Odreži puranu od kosti lepe kosce mesa, sesekljaj ga, prideni mu par žlic kisle smetane, 2 rumenjaka, v mleku namočeno in ožeto žemljo in soli. Iz te sekanice na pravi majhne zarebrnice, mesto rebra vtakni vanje na eni strani korenino peteršilja, povaljaj jih v jajcu in drobtinah, ali jih pa še prej zavij v oblate ter jih ocvri na surovem maslu ali na masti. K zarebrnicam daj zelenega dušenega graha ali kako sladko ali kislo solato.

491. **Puran na način divje perutnine.**

Deni purana za par dni v vinsko kvašo (paco) kakor kopuna (gl. št. 463.); potem ga odrgni znotraj in zunaj s stolčenimi brinjevimi jagodami, ako ni debel, ga tudi preslanini ter ga polivaj pri pečenju z juho, kvašo in kislo smetano.

492. **Pegatka ali laška kokoš.**

Pegatko čisto oskubi, samo glave ne, odstrani drob in vse drugo, kakor pri kokoših, nasoli jo in pretakni s slanino; tudi prsi ji obloži s slaninskimi rezinami ter jo potem poveži z nitjo. Glavo ji pa zavij v čist z mastjo namazan papir. Pri pečenju jo polivaj z maslom, Zrezano polij z njenim sokom ter jo daj s solato na mizo.

Nadevana pegatka. Očedi pegatko kakor prej, skuhaj njena jetra, sesekljaj jih še enkrat toliko slanine, stolci oboje še v možnarju, primešaj potrebne soli in natlači ta nadev v trebuh pegatke. Pretakni pegatko z rezanci slanine in svinjine ter s koreninami (peteršilj, korenje, čebula i. t. d.), položi nanje pegatko in jo peci tako dolgo, da se na vseh straneh lepo zarumeni. Potem jo zalij s kozarcem juhe in kozarcem belega vina, prideni šopek materine dušice in pusti, da se tekočina do polovice povre, nakar pokrij pegatko s papirjem, namazanim s surovim maslom, in povrhu še s pokrovcem; tako naj se duši približno 1 uro. Nato vzemi pegatko iz koze, precedi omako, poberi mast ž nje, prevri jo iznova ter oblij ž njo zrezano pegatko. K pečenki daj kostanjevega pire.

SLADKOVODNE RIBE.

493. Splošne opombe

Najboljše sladkovodne ribe so: lososi (Lachs), postrvi (Forelle), ščuke, krapi, jegulje, menki (Aalrutte), sulci (Huchen), glavatice (Lachsforelle) in somi (Wels). Manj dobri so klini in belice ali pečenke, ker imajo jako veliko koščic.

Kadar kupuješ ribe, glej, da dobiš — ako le možno — žive. Da jih ubiješ, jih udari parkrat z robom velikega noža po hrbtu pri vratu. — Ako hočeš ribi prestreči kri, zatakni vanjo pod glavo oster nož ter pusti odteči kri v par kapelj kisa. — Mrtve ribe so še sveže, ako imajo lepo rudeče škrge (Kiemen) ter jim oči še niso vpadle. — Ubito ribo položi na desko, drži jo z robcem za glavo ter ji ostrgaj luskine.

Da odstraniš drob, prereži ribi trebuh, vzemi previdno drob iz njega ter pazi pri tem, da se ti žolč ne razlije. Obreži ribi tudi malo plavuti in rep ter jo v nekaterih vodah operi; potem pa je ne puščaj dolgo v vodi, ker izgubi sicer nekaj svojega okusa.

Ako hočeš potegniti z ribe kožo, kar stori le pri velikih ribah, jo vtakni za nekaj časa v vrelo, a potem v mrzlo vodo. Ali pa zreži z ribe kožo s prav ostrim nožičem.

Če hočeš ohraniti mrtve ribe par dni sveže, jih deni v kvašo. V ta namen skuhaj poldrug liter vode, pol litra vina, pol litra vinskega kisa, malo soli, čebule, korenja, peteršilja, materine dušice in celega popra ter deni v to ribe. Lahko jih tudi mariniraš, t. j. obloži jih s prej imenovanimi začimbami, namreč s čebulo, korenjem, peteršiljem, materino dušico, poprom in soljo, pokapaj jih še z oljem ter jih zavij v prtič, namočen v kis. Ko se prtič posuši, ga iznova namoči. Ribam ostrgaj luskine ter jim iztrebi drob šele, ko jih vzameš iz kvaše ali marinade.

Ribe v zavarku.
(Heissabgesottene Fische).

Ostrgaj postrvim, lososom, ščukam, krapom ali kakoršnimkoli drugim ribam luskine, vzemi drob iz njih ter jih položi v podolgasto posodo s hrbtom navzgor; vmes deneš lahko kosce bukovega lesa. Nato nalij na ribe slanega kropa; prideni korenino peteršilja, malo korenja, lovorjev listič, 10 zrn popra, čebule in — ako hočeš — tudi malo vinskega kisa. Ribe pusti tako dolgo počasi vretii, da stopijo oči iz glave kakor 2 bela bisera, kar traja pri manjših ribah 10 minut do četrt ure, pri velikih ribah pa pol ure. Potem pusti ribe še četrt ure v vodi na gorkem; ako daš mrzle na mizo, pa naj se v tej vodi shlade.

Dobre ribe skuhaš lahko tudi samo v slani vodi, ne da bi pridevala druge začimbe.

Ali pa pripravi ribjo kvašo (paco, gl. št. 493), precedi jo ter skuhaj v njej ribe.

Ako nimaš dovolj dolge posode, pa zavij ribo ter stakni s pomočjo igle in niti rep z glavo. Debelim ribam, ki se ne dajo skriviti, odsekoj kos pri repu in ga prideni pozneje; skuha se namreč prej, ker je bolj tenak.

ZDRAVJE.

Težko je opustiti mnenja in navade, posebno če so iste že ukoreninjene med ljudstvom. Tudi v zdravstvenem oziru so razširjena nekatera naziranja in razvade, katere nekoliko pojasniti se nam zdi potrebno.

Splošno je razširjeno mnenje, da so vsi jetični (tuberkulozni) ljudje nositelji strašnih bacilov, ki povzročijo jetiko. Da postane lahko človek jetičen, če se prehladi, to verjame vsakdo, a da se jetika tudi naleze, to je našim ljudem še vedno neumljivo. Kje in kdo is lahko naleze to včasih tako dolgotrajno in mučno bolezen? Vsak, tudi zdrav človek, udihava na cesti, v soli, pri vsakem koraku prvzročitelje jetike, le njegova trdna, zdrava pljuča niso zanjo rodovitna tla, na katerih ne morejo vspevati in se razmnoževati.

Človek, ki je primoran vedno udihavati le slab, pokvarjen zrak, napolnjen z bakterijami in prahom, postane bled in oslabljen. — Tanke kožice pljuč, ki so ga tako uspešno varovale pred jetiko, oslabe in pljuča so pripravljena za sprejem nevarnih bacilov. Nevarnost postane čim večja, ak živi tako oslabljen človek v bližini jetičnega. Izmečki jetičnih vsebujejo največ jetičnih bacilov, ki pridejo v zrak in z zrakom v človeška pljuča. Zato je tako umestna in za zdravje prekoristna prepoved pljuvanja po javnih prostorih, kateri nekateri ljudje kar ne morejo. Gospodinji gre naloga, pripraviti v hiši pljuvalnik, napolnjen z vodo, katerega postavi najmanj dva čevlja od zidu na pripraven prostor in vsak dan premeni vodo.

Jetika, pravijo, se podeduje, je v rodbini. Bolezen sama se ne podeduje, le nagnenje do jetike in slabotna pljuča se podedujejo. — Svež in čist zrak, naravno življenje okrepi in utrdi slabotna pljuča; podedovano zlo postane manj nevarno in reši otroke jetičnih staršev pred dolgotrajno boleznijo in prezgodnjo smrtjo.

"Potenje nog je zdravo, ker čisti kri," pravijo ljudje. Če pa pomislimo, je potenje nog nenaravno in vse nenaravno je nezdravo. Prehudo potenje na katerem koli delu telesa je znamenje motenega zdravja. Kako neprijetna je v družbi potna noga, ve najbolje oni, ki sam trpi na potenju nog in oni, ki je primoran bivati poleg njega. In to naj bi bilo zdravo!

Potnim nogam škoduje usnjato obuvalo, ki ne prepušča zadosti zraka, zato je kolikor mogoče nositi poleti platnene, pozimi pa suknjene čevlje. Opustiti je vsaka alkoholna pijača, hrana z gvirci, jesih, kavo in kolikor mogoče meso, zato pa se priporoča mnogo mleka, sadja, zelenjave in gorke vodne in zračne kopelji, ki pospešujejo pravilni tok krvi.

Navadno premalo pazimo na mrzle noge, na katerih trpe največ gospodinje, in vendar so pogostokrat svarilno znamenje, ki ga prepozno upoštevamo. V mrzlih nogah je premalo krvi, kri, ki bi morala biti v nogah, je v kakem drugem delu telesa, kjer zaostaja. Mrzle noge odpravimo s telovadbo, hojo po hribih, globokim dihanjem, ako kopljemo noge najprvo v vroči, potem v mrzli vodi, ako nosimo mesto usnjatega, platneno in suknjeno obuvalo, to vse pospešuje pravilen tok krvi, in ko je kri po vsem telesu naravno razdeljena, zginejo mrzle noge. Toplim nogam sledi zdrav spanec, katerega pogreša posebno oni, ki leže v postelji z mrzlimi nogami.

Napačno mnenje imajo ljudje, ko mislijo, da pridno umivanje rok obvaruje iste pred razpokanjem. Seveda si moramo umiti roke vselej, kadar so umazane, posebno dobro in do suhega jih je treba izbrisati onemu, kateremu rade pokajo; v globinicah med kožo in v črtah roke kaj rada zaostaja vlaga, ki povzroča razpoke. Umivanje z gorko vodo zmehča kožo, ista postane mnogo občutljivejša za vremenske premembe in tem rajši razpoka. Mazanje in dobro zdrgnenje rok po vsakem umivanju, s kapljico glicerina, ki se ga kane v vodo, zabrani razpokanje. Po čistem glicerinu postanejo roke premehke in preobčutljive in tem rajše razpokajo.

Kurjav zahteva prenovljenje zraka. Mnogo je gospodinj, posebno po deželi, ki se ne upajo odpreti okna, češ, saj se vse shladi in zlepa zopet ne pregreje. Saj shladiti sobe ni treba, le prenoviti zrak je potrebno, to se zgodi najhitreje, ako se odpro vrata in nasprotno okno, v par minutah je prezračena soba. Slab, zaduhel in smradljiv zrak se zlepa ne segreje, prezračena soba pa je hitro topla. Pozimi, ko smo navezani na zaprte prostore, rabimo v istih mnogo več svežega zraka, kakor poleti. Zato gospodinje, opustite staro navado, zabijati pozimi okna, odpirajte jih in prepričajte se same, koliko se prihrani drv, ako se pravilno zrači.

RAZNOTEROSTI.

Avstrijski vojaški begun. V Lecce pri Rimu so aretirali zaradi postopanja nekega Avstrijca, ki se je izdajal za avstrijskega narednika iz Galicije. Poveljniku 47. pešpolka je izjavil, da se piše Malinkovski in da je pobegnil od 5. polka v Lvovu, kjer je služil kot računski podčastnik. Pobegnil je vsled prestroge službe in je hotel vstopiti v francosko tujsko legijo. Ker ga niso sprejeli, se je odpeljal v Tarent, kjer se je hotel vpisati med laške prostovoljce za Tripolis. Malinkovskega so obdržali v zaporu in so obvestili o njem avstrijske vojaške oblasti.

Obsojen ogrski urednik. Dne 17. januarja se je vršila v Budimpešti obravnava proti uredniku "Pesti Hirlap" Mazayju zaradi razžaljenja cesarja. Mazay je objavil cesarjevo lastnoročno pismo povodom odstopa Lukasca in je namigaval v komentarju na žaljiv način na starost avstrijskega cesarja. Mazay je bil obsojen na en mesec državne ječe. Mazay se je proti sodbi pritožil.

Zasačena hotelska tatvina. Iz Monakova poročajo sledečo zanimivo vest o dveh hotelskih tatovih. V Monakovo je prišel neki bogat Angležs svojo ženo. Imela sta s seboj dragocenosti, vredne skoraj pol milijona mark. V Monakovem je opazil Angležda mu sledita na celi poti dva neznana gospoda, ki nočujeta vedno, če je le mogoče, v istem hotelu kot on. Obvestil je o tem policijo, ki je uvedla pri osumljencih hišno preiskavo. V sobi so našli v nekem zaboju velikansko kačo. Osumljenca sta priznala, da sta hotela Angleža okrasti. Hotela sta spustiti ponoči v sobo kačo in med tem, ko bi Angleža pobegnila, izvršiti tatvino. Dognali so, da sta zelo nevarna in premetena hotelska roparja.

Umor v javni hiši. V Pragi je umoril v neki javni hiši do sedaj še neznan obiskovalec 24letno prostitutko Ano Muehr. Zadal ji je 16 težkih ran z nožem. Nato je vlomil predalo, kjer je imela Muehrova denar in ji je ukradel 3000 kron.

Kakšen jezik je govoril Kristus? V prešnjih časih je vladalo splošno mnenje, da je Kristus govoril latinsko,. In še l. 1822. je trdil Angležs Black v svojem spisu "Palaeoromaica." da grščina novega zakona kaže latinski temelj. Dozdeva se, da je Kristus govoril grško, ker so se tedaj posluževali grščine ne samo kot edinega občevalnega jezika izobražencev, marveč, je bila grščina tudi posredovalni jezik med magistratom in prebivalci provincij, za časa Tiberija so grško govorili celo v rimskem senatu. Tudi židje so govorili z Grki in Rimljani grško. Razentega je bilo dokazano, da se je Kristus posluževal ljudskega jezika, ki pa ni bil hebrejski, kakor so ga rabili v molilnicah in sinagogah. Ta jzik je bil provincijalna palestinska aramejščina, imenovana sursi. Sursi je aramejsko narečje, ki se je do danes ohranilo le v novosirskih ozemljih Uramije, Perzije in Kurdistana. Po zelo kompliciranih potih je postal sursi ljudski jezik Židov, ki so ga Babilonci smatrali zaradi njegove pestrosti in nepravilnosti za jezik nižje vrste. V resnici so vzete Kristusove besede, ohranjene ne samo v prestavah, marveč tudi v originalni obliki, iz palestinskega idioma. Na primer tam, ko pravi Kristus hčeri Jajrovi: "Thalita kumi," t. j.: dekle vstani! ali pa ko pravi gluhonememu: "Effatka!" kar je vzeto iz "Etpatka" (odpri se.) Ker pa je bil Kristus vzgojen v Galileji, je imela njegova govorica gotovo mnogo galilejskih provincializmov.

Zvrtaj ravno v njega

Odpri štiri zavoje znamenitega Gail & Ax Navy zavoja—vzemi ven nekaj tega snažnega sladkega, svežega, svilenega dolgo rezanega Burley tobaka in vsukaj si Navy cigareto. Zažgi jo—dobil boš prijeten okus in boket. Potem še le boš vedel kaj je vzrok, da imajo kadilci Navy cigaret ves dan in vse leto toliko veselja.

GAIL & AX

NAVY

Long Cut Tobacco

"najboljši tobak v najboljšem zavoju"

Lahko se je naučiti zvijati Navy tobak v okrogle, trde popolne cigarete, zato ker je Navy tobak na dolgo rezan. V njem ni malih koščkov, da bi padli ven Z uporabo Navy se ne zgubi nič tobaka.

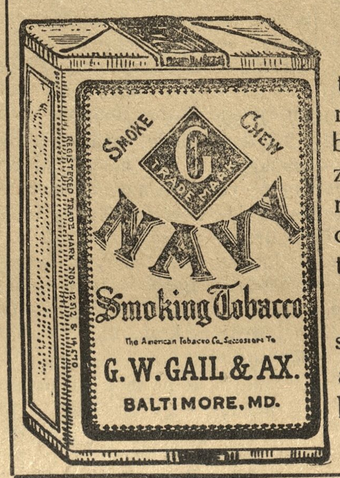

Mi delamo Navy tobak iz zrelega, vmlajenega Kentucky Burley tobaka—kateri je skrbno vležan in sezoren, da se doseže okusna Burley miloba, duh in sladkost. To je vzrok, da je v Navy okus, kakoršnega ne najdete v nobenem drugem tobaku.

VI BOSTE uvideli, da je Navy tobak za vsako stav. Iz njega se ne napravijo le popolne cigarete ampak je tudi za kajenje v pipi brez para; in kadar hočete dober čik, kar poskusite Navy.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

SKUŠA PREPOVEDATI PREVOZ STAVKOLOMCEV

Washington, D. C., 6. febr. — Poslanec Baltz iz Illinois je vložil v zvezni zbornici predlogo, s katero bi bilo prepovedano prevažati stavkolomce iz ene v drugo države.

ŠTIRJE ZGORIJO V POŽARU HOTELA.

Kelliher, Minn., 4. febr. — V ognju, ki je uničil Kelliher hotel, so zgoreli štirje možje. Goreti je začelo okoli polnoči, in ogenj se je jako razvil predno ga je kedo opazil.

Sedem mož je bilo prepeljanih v bolnišnico v Bemidji in vsi so tako opečeni, da bodo najbrže umrli. Več jih je manj nevarno poškodovanih. George Gunderson, lastnik hotela se je resno poškodoval, ko je šel na pomoč svoji 13letni hčerki, katero je spustil z druzega nadstropja na tla. Millica Abraham je skočila s tretjega nadstropja in si je zlomila križ.

Vabilo no veliko maškerado

katero priredi

SLOVENSKA ČITALNICA NA ELY, MINN

DNE 15. FEBRUARJA V JOSEPH SMUK-OVI DVORANI.

Pričetek točno ob 2. uri popoldan. Za prigrizek bomo imeli domače kranjske klobase in mnogo drugega okrepčila. Za pijačo bode tudi preskrbljeno. — Tri najoriginalnejše maske dobe darila. — Godba bode obstala iz več raznih oseb. —

Za mnogobrojen obisk se priporoča ODBOR.

NAZNANILO

vsem Slovencem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih **Insurance Company.** Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo; sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek

Telephone 104

509 Grant Ave. Eveleth, Minn.

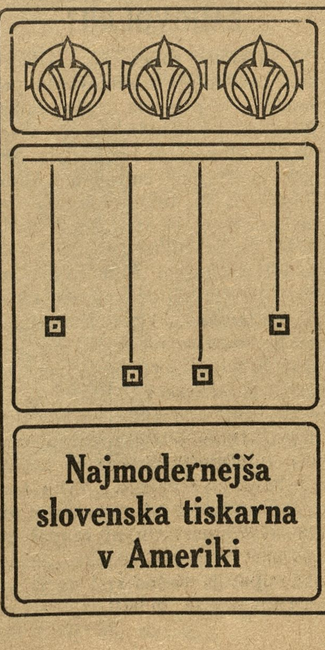

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Dopisi.

New Duluth, Minn.

Cenjeno uredništo N. V.!

Ko sem se zadnjič oglasil, sem svaril rojake, da ne sem hoditi za delom, ker ga nobeden ne dobi. Tako tudi sedaj nobenega ne vabim, akoravno se je nekaj spremenilo, namreč, da so začeli zopet ljudi nazaj jemati, vendar le tiste, ki so že preje delali tukaj, in so dobil takoimenovane "počitnice". Ko bodo enkrat vse stare delavce nazaj vzeli, potem bodo tudi še novih vzeli, in to bom pravočasno poročal v listu N. V., kateri se mi je tako priljubil, da, ako bo tako naprej deloval, ga ne zapustim nikdar. Po mojem prepričanju je to list za nas delavce. Seveda preveč hvaliti se ne sme, ker se lahko preveč hvale navzame, in pri tem se lahko predrugači. Dobro blago se tudi samo hvali, zato mu tudi pošiljam celoletno naročnino; ko mi ta poide, bom pa rajši en mesec preje poslal, da me ne bo treba tirjati, ter tako par centov listu prihranim in tajniku delo.

Rojakom priporočam, ako hočemo list imeti, da bo preje trikrat izhajal, poskusimo mu kolikor več prihraniti v delu in v izdatkih. Če bi mi vsi naročniki storili to, da bi vsak vsaj en mesec prej naročnino ponovil, bi uredništvu in upravništvu ne bilo treba toliko papirja in znamk potrošiti, in v enem letu bi bila blagajna nekaj dolarjev na dobičku, urednik in upravnik bi imela več časa za drugo delo, in to bi pomagalo listu do napredka.

Spregovorim naj tudi nekoliko o prvem zborovanju za združenje Jednot in Zvez. V listu vidim hvalospeve, da so zborovalci delali za koristi slovenskega delavstva v Ameriki. Jaz priznam, da so delovali nekteri v korist nas vseh. Tem kličem, vsa čast! A nekaj pa, kar sem povzel iz zapisnika, jih je bilo pa le za večje stroške delavstva. Pomislite, ako bi se dalo popolnoma novo ime organizaciji, koliko zastav, znakov in regalij bi šlo v nič. Koliko bi se tega prihranilo, ako bi se priklopile k S. N. P. J., one Jednote in Zveze, katere so bile navzoče na zborovanju, torej k najmočnejši.

Po mojem mnenju bi to ne bila ljubosumnost, kakor se je eden zborovalcev izrazil. Ako se druge Jednote in Zveze priklopijo S. N. P. J., bi bilo to ravno tako združenje, kakor če bi se dalo združenim organizacijam popolnoma novo ime. Kadar bode splošno glasovanje, takrat le pomislite, dragi rojaki in rojakinje, kaj boste naredili. Jaz vam kar povem, da bom glasoval za **združitev drugih organizacij s S. N. P. J.** To je po mojem prepričanju najboljše.

Iz zapisnika, katerega sem pazno prečital, sem izpreviděl,, da jih je nekaj za to, ali dosti jih je pa, kako bi se izrazil, — nasprotnikov temu, Zakaj? Zato, ker, ako se združimo, bode dosti mastnih službic šlo rakom žvižgat. Bila je pa večina takih tam, ki se s tem živijo, katerim so Jednote in Zveze ljube ne radi tega, da so zavarovani, ampak da delajo biznes ž njimi. Mi delavci ne smemo na to gledati, kako naši takozvani voditelji služijo kruh. Mi moramo gledati, da volimo voditelje, kateri resnično delajo v korist nam delavcem. Torej delujmo in glasujmo kadar bo prišel čas za to za združitev drugih manjših organizacij s S. N. P. J. Na čelo pa izvolimo rodoljubne može, kateri so za ta posel sposobni.

Sposobne može se pa lahko spozna, ako se prečita zapisnik konferenc pazno in večkrat, ne samo enkrat in še tisto površno. Torej rojaki in rojakinje, še enkrat vam kličem: Pri splošnem glasovanuj vsi na krov, in delujte vsi trezno, brez nevoščljivosti ali sovraštva, za združitev vseh malih organizacij s S. N. P. J. Bodimo si bratje; kajti le tako nam je mogoča združitev. Ako bomo pa nevoščljivi eden drugemu, bomo pa prej ali slej propadli z našimi podpornimi organizacijami, ne da bi imeli kako korist od njih, akoravno smo več let plačevali asesmente. Z združitvijo v eno skupino ali dve, je mogoče to preprečiti, je mogoče našim organizacijam dati trden temelj. Inkorporacija naj ostane; združene Jednote in Zveze naj se imenujejo S. N. P. J. To ime je dovolj lepo; zakaj bi izbirali drugo? Torej rojaki in rojakinje raznih Jednot in Zvez, pretresajte to, in pripravite se na splošno glasovanje. Pridem še.

Pozdrav vsem napredno-mislečim in delavcu v korist delujočim zborovalcem v Chicagi na prvi konferenci dne 19., 20. in 21. januarja 1914.

Ostâjam vaš
John Kobi, tajnik dr. 'Tolstoj'.

Eveleth, Minn.

..Tukaj po železnem okrožju se klati nek petti-kapitalist iz Michigana in na videz prodaja svoje blago. Njegova glavna naloga pa je, da ljudi prigovarja v skebstvo. Izgleda kot drugi ljudje; samo da pameti nima. Je tudi precej rejen od delavskih dolarjev, vendar delavce sedaj sovraži, posebno pa stavkarje. On pripoveduje, da štrajka več ni, da še samo okoli 300 ljudi štrajka, in da dobijo vsi delo, kateri tja pridejo! Kako to, da dobijo vsi delo, če jih je le še samo 300 na delu! Sram bodi takega človeka, kateri nasprotuje delavcem za tistih par dolarčkov dividende, katerih ni dobil to leto radi štrajka. Sram naj bode vsakega Slovenca, kateri skeba ali pa nagovarja druge v to. Pa saj je poznato, kakošno druhal ima deputy Klopčič okoli sebe. Saj smo jih videli, ko so sem v Minnesoto prišli. Jaz sam občudujem štrajkarsko korajžo in eneržijo, kako morejo ti junaki tako dolgo vzdržati v ti zimi med temi kačami in zverinami v človeški podobi, katerih edina naloga je očrniti vboge štrajkarje in jih prodati kapitalizmu, kakor je Judež prodal Krista čifutskim velikim duhovnom in glavarjem. Pa Iškarijot je bil boljši kakor vi skebi. On se je skesal in obesil, vi pa, skebi se nočete skesati, ampak garate in skebate in izdajate kakor ste podučeni od deputija in župnika Klopčiča. Sramujte se. Tega madeža ne morete oprati. Ko boste že na onem svetu, vas bode še marsikateri preklinjal. Strašna bo sodba vaša, če je kakošen Bog. Vi skebi, ste krivi božične katastrofe, delavske potrebe, lakote in proklinjanja. Vi ne izdajate samo štrajkarje, ampak tudi sebe ter tudi sad telesa vašega zakona. Vi ste hujši kot največja zverjad. Nobena zverina ne zatira svoje sovrstnike in svoje mladiče, kakor delate vi. Namesto, da bi skrbeli in gledali, da bi imeli vi in vaši otroci boljši delavski položaj, delate pa ravno narobe. Pustite Klopčiča in držite z unijo! Kaj briga Klopčiča, kako se vam godi! Samo da dobi on groš od družb. Stopite v vrste štrajkarjev, dokler je še čas. S tem boste dali kapitalistom popolni poraz. Tudi vi, takozvani športi, pustite delo. Če morejo družinski očetje izhajati s podporo W. F. of M., kako da ne bi vi zamogli.

Tukaj jih poznam nekoliko, ki vedno povprašujejo, kedaj bode konec štrajka, da bi šli hitro nazaj. Zanimajo se za unijo; ako jih pa vprašaš, ako kaj pomagajo uniji ali delavcem, te pa samo gledajo. Oni nemara mislijo, da kapitalisti zalagajo unijo! Vi ste na umu bolni, če tako mislite. Če ste že zbežali iz vojne, je vaša dolžnost, da z denarjem podpirate industrijalno borbo na Michigan. Zmislimo se na naše hrabre junake starih časov; na naše pradede, kojih hrabrost je slavna. Sramota je, da smo Slovenci tukaj prvi narod, kateremu pade srce v hlače in poljubi palico kapitalistov.

Tresite se, skebi, pred božjo jezo, zakaj prišel bo čas, ko boste morali odgovor za vsako kapljo krvi, katera je bila prelita direktno po vaši krivdi. Če bi vi stopili med stavkarje, bi bilo stavke že davno konec.

Povejte enkrat, zakaj se kapitalisti organizirajo? Zakaj se je trgovstvo združilo s kompanijami v Citizens Alliance? Samo zato, da vas imajo oni v roki. Ampak gorje, kadr se delavci zbudijo in združijo. Družbe vedo, da je v slogi moč; zato pa nočejo unije pripoznati.

S tem sklenem svoj dopis in ostanem prijatelj delavskega lista in delasvkega gibanja. Živela zavednost! Živela sloga!

Repoštev.

Aurora, Minn.

Cenjeno uredništvo!

Tu vam pošiljam $2.00 za naročnino za N. V., in se vam zahvaljujem, ker mi niste takoj ustavili lista, ko je naročnina potekla. Mislil sem, da bo kak zastopnik prišel naokolu, pa ker ga ni, pa pošiljam naročnino. Hudo bi pogrešal, če bi mi bili list ustavili, ker mi je ta list najbolj všeč. Čitam več listov, slovenskih in angleških, ter sprevidim, da je "Narodni Vestnik" podučljiv list in boritelj za delavske razmere.

Letošnjo zimo gre bolj slabo z delom tu na Aurori. Zima ni prehuda, ampak snega je pa precej

Koncem mojega dopisa pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam "Narodnega Vestnika". Želim mnogo zvestih predplačnikov.

Jos. Stepitz.

Brooklyn, Minn.

Cenjeno uredništvo!

Pošiljam vam celoletno naročnino, in se vam zahvaljujem, ker mi niste takoj lista ustavili, ko je naročnina potekla. Zanašal sem se da pride kak zastopnik naokoli, a ker ga ni, pošiljam naročnino, ker bi mi bilo žal, če bi mi list ustavili. Jaz sprevidim, da je "Narodni Vestnik" odkritosrčen boritelj za delavske pravice. List mi je tako po volji, da ga komaj pričakujem.

Z vsem spoštovanjem
Anton Petrich.

Herminie, Pa.

Cenjeni urednik "N. V."!

Odkar sem naročnik na "Narodni Vestnik", še nisem čital dopisa iz naše naselbine. V tukajšnjem malem mestecu so naseljeni raznovrstni narodi: Italijani, Poljaki, Litvini, Rusi, največ pa je Slovencev. Nekateri izmed njih posedujejo tudi lastne domove.

Na društvenem polju smo dobro preskrbljeni za slučaj nesreče, ker ne vemo ne ure ne dneva, kedaj pride nesreča. Tukaj imamo tri društva; eno pripada k S. N. P. J., drugo k S. S. P. Z., in eno k društvu sv. Barbare, tako da se lahko vsak zavaruje. Imamo tudi socijalistični klub, ki prav dobro napreduje.

Z delom se ne moremo pa prav nič pohvaliti. V tukajšnjem premogovem rovu delamo po 2 do 4 dni v tednu. Premog pa je lahek kakor slama, menda od mraza. Pa še takrat, kadar delamo, dobimo malo voz, da se za vsakdanje potrebe ne more zaslužiti dovolj.

Prav ošabni so bosi v tem rovu. Kadar se jim poljubi, pa odslovijo kakega delavca, ne da bi imeli vzrok za to. Delavcev je v preobilici, zato so pa lahko ponosni. Ravno take razmere so v celi okolici, zato rojakom ne svetujem hoditi semkaj za delom, dokler se razmere ne izboljšajo.

Iz westmorelandskega štrajka iz leta 1910. se je pokazala pri nas posledica. Eden stavkokazov je bil zaklan v trebuh, in je umrl v bolnišnici. Rodom je bil Litvin. Zločinec je bil tudi skeb in rodom Poljak. Litvin je očital Poljaku skebsko delo, ker je delal Poljak celi štrajk pri tukajšnji Ocean Coal kompaniji. Vsled tega ga je Poljak sunil z nožem v trebuh. Zločinec je, kakor večina zatelebanih in vraževernih Poljakov, prav duhovski priliznjenec. Pa saj to je navadno vsak skeb. Sedaj je v luknji pri okrajni sodniji v Greenburg. Toliko za sedaj; drugič več

Pozdrav vsem čitateljem "Narodnega Vestnika".

Opazovalec.

ZAKAJ SO ALBANCI NEZADOVOLJNI?

V Albaniji zopet vre. Albanci niso zadovoljni s samovlado pod nemškim princem plemenitim Wied, ki bo nekako orodje velevlad. Albanci so imeli zlate čase pod prejšnjim sultanom Abdul Hamidom, in dokler bo ta generacija v moči, bo vladal v Albaniji vedni nemir. Sultan Abdul Hamid je bil naklonjen Albancem bolj kot kateremkoli drugem rodu svojih podanikov. Oproščeni so bili davka, zato so pa služili kot vojaki, in v turški vojski je bilo okoli 30,000 Albancev. Albanci so bili v premoči v garniziji Konštantinopelj, in so bili garnizirani v onih vojašnicah, katere so najbližje sultanove palače. Vrhu tega so bili Albanci telesna straža Abdul Hamidova. On ni zaupal nobenemu drugemu vojaku. Albanski vojak je vedno stal na pragu sultanove sobe, in sultan ni šel nikdar iz svoje sobe, ne da bi bila okoli njega četa Albancev. To je bilo Albancem, ki so že po naravi roparji in junaki, v ponos. Srečni so bili, ker so dajali mesto denarja krvni davek. Kot podaniki samostojne države dajati bodo morali vojaštvo, in plačevati ogromne davke. Samoumevno, da ne bo šlo to prenovljenje Albancem v lavo. in zategadel ne bo miru v novi državi. Albanski kor je imel v Abdul Hamidovi vojski posebno krasno uniformo, in vojaki so dobivali višjo plačo kot Turki. Navadni turški vojaki so dobivali en pijaster na dan, kar je prilično 5 centov; Albanci so dobivali 12 pijastrov ali 60 centov na dan.

Ob času revolucije v Turčiji je ohranila življenje sultana njegova albanska telesna straža, katera se bi bila borila zanj do zadnjega moža.

Mladoturki so poznali njih zvestobo in junaštvo, zato so se poravnali s telesno stražo in le vsled zahteve Albancev je bil poslan prejšnji sultan Abdul Hamid kot jetnik v graščino v Solun, mesto, da bi bil obešen na najbližnje drevo. Pod pretvezo, da vlada ne more plačevati tako visoke plače vojakom, so Mladoturki razpustili albanske polke, in poslali so vse albanske vojake domu, pustili so jim pa orožje. Imeli so takoj po razpustu okoli 150.000 Mauserjevih pušk; manjkalo jim je pa strelijva in tudi denarja, da bi ga kupili. Albanci so po naravi in po poklicu roparji in vojaki, in bili so nezadovoljni, odkar so bili njih polki razpuščeni.

Srbi, Črnogorci in Grki, katerim bi bilo drago, da bi v Albaniji vedno vrelo, poslali so med Albance hujskače, ki razširjajo vest, da bodo morali plačevati davek celo od brk, kurjadi in od otrok pod novo vlado. To razburja Albance, in vsled tega kažejo nezadovoljnost napram novi nemški vladi. Naklonjeni so bolj Avstriji, in pri več slučajih so že razobesili avstrijske zastave. Avstrija ima v Albaniji tajne mešetarje, ki so dvignili avstrijski vpliv. Na drugi strani ima pa tudi Italija veliko zaupanje med Albanci, ker deluje italijanski odbor, na kojega čelu je Castriota Skenderberg, v prid Italije. —

Castriota Skanderberg je potomec albanskega junaka Skenderberga, ki je vladal Albanijo v starih časih. Pod vodstvom Castriota Skenderberga, ki je bil rojen v Napolju na Italijanskem, je bila pred leti poslana na italijansko vlado peticija, da bi se priklopila Albanija Italiji. V južni Italiji je okoli 80,000 Albancev, kojih predniki so bežali čez Jadransko morje, ko so Turki podjarmili Albanijo. — Prejšnji ministrski predsednik Italije, signor Cristi, je bil Albanec po krvi.

Albancem je primanjkovalo šol. Do pred petimi leti niso imeli niti svoje abecede, nobenega časnika, nikakih izobraževalnih sredstev. Bili so divji roparji, in še danes niso mnogo boljši. Osebno maščevanje in maščevanje enega rodu nad drugim je njih glavno sodišče. V Albaniji vre, kot je vrelo lansko leto in novi vladar princ Viljem pl. Wied, dosedanji lajtnant v nemški vojski, bo imel najbrže trnovo pot, četudi ga bodo velevlade čuvale.

CENJENIM NAROČNIKOM IN NAROČNICAM.

Vljudno prosimo, da naj vsakdo, kdor ne dobiva redno lista, pošlje svoj natančen naslov in naj ga zapiše tako, da se bo dalo čitati. Če se je kdo preselil, naj pošlje stari in novi naslov, ker mi ne moremo najti novi naslov brez starega. Mi pošiljamo list redno vsakomur; če ga kdo ne dobi, ni naša krivda. Kdor ne dobiva redno lista, vpraša naj najprvo na svoji pošti, in če tam nič ne vedo, naj nam pošlje stari in novi naslov, da mi stvar uredimo.

Mnogokrat smo že naznanili v listu, da ne pošiljamo več slik; naj se blagovoli torej na to ozirati. — Slik nimamo več, in kjer ni, tudi cesar ne more vzeti. Mesto slik pa pošljemo knjigo **"Navodila kako postati državljan"** vsakemu, ki plača enoletno naročnino **naprej in zahteva knjigo.**

Istim, kateri ne poravnajo naročnine do 20. februarja, bomo list vstavili, in zaostalo naročnino iztirjali. Teh z zaostalo naročnino je sicer malo, a drago bi nam bilo, če bi vsak pred tem časom naročnino poravnal, da bi ne bilo treba lista nobenemu vstavljati. Tu so izvzeti le štrajkarji. "Narodni Vestnik" stane le dva dolarja na leto in prinaša največ novic in ekonomičnih razprav izmed vseh slovenskih listov v Ameriki. Rojaki in rojakinje, širite ga!

Uredništvo in upravništvo.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.
in
MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York,
ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Frank Veranth
ELY, Minn. - Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasno, da boste imeli kadar rabite.

ZNAK DOBRE OBLEKE
The Columbia Clothing Co
DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR
Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

POZOR.

taisti, ki še imate dobiti slike. Razposlali smo sedaj skoraj vse Samo nekoliko še jih ima za dobiti. Ostale razpošljemo v par dneh. Prosimo, de vzamejo cenjeni naročniki na znanje, da za naprej ne bodemo več dajali slik, pač pa prekoristno knjižico "Kako Postati Državljan" vsem taistim brezplačno, kot darilo, ki predplačajo naročnino za eno leto ter zahtevajo to knjižico.

Upravništvo Nar. Vestnik.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov. - angl. slovnico, razgovore pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsim onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je $2. ter se dobi pri **V. J. Kubelka, 538 W. 145. St. New York, N. Y.**

Pišite po cenik knjig.

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO

dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.
50 Union Square New York

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za
Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA
Pišite: **R. C. HAASE,**
Northwestern Passenger Agent, **ST. PAUL, MINN**
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

NARODNI VETSNIK ZA VAS, VI ZA NJEGA.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.
Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

VII.

Nemec na kulturnem delu.

Pripovedovalec te povesti je prepričan s čitateljem vred, da je grdo in neznačajno, zapustiti prijatelja v nesreči; toda nujnost ga sili — obrniti se mora od junaške šestorice in preskočiti za hipec njen strašni položaj v zagati, da poroča o delovanju vrlega von Schrattena, odkar je bil osrečil Carigrad s svojo dično navzočnostjo.

Nemci so čuden narod. Prav radi se bahajo, da je njih domovina "das Land der Zucht und Sitte" — po naše bi se reklo: dežela čednosti in kreposti; in res ga ni naroda, ki bi sodil napake svojega bližnjega tako neusmiljeno ter jih oznanjeval svetu s toli blaženo naslado, kakor krepostni Nemec. Ni ga naroda, ki bi se pohujševal tako natančno in vestno nad vsako malenkostjo in imel čednost in kulturo, svobodo in ljubezen do bližnjega toliko na jeziku kakor on. Toda čednost in kultura, svoboda in ljubezen do žlahtne cvetke, ki jih goji nemški narod samo za domačo rabo; besede so, namenjene zlasti v to, da se opajajo z njimi nemški pesniki in ljudski govorniki. V resnici je namreč tako, da najdeš nečednost in nekulturo, suženjstvo in sovraštvo do človeških bratov malokje v tako bohotnem cvetu kakor baš v plemeniti deželi, kjer plapola črno-rdeže-žolta zastava. In če že doma ni vse v redu — kako čudno vsebino dobe ti pojmi šele, kadar jih potrebuje kulturni Nemec v svojih odnošajih do drugih narodov.

Mi Slovani in zlasti Jugoslovani vemo mnogo istorij o tej žalostni resnici. Kadar pride Nemec v tujo deželo, začne šele razmišljati, kaj pomenijo tiste lepe besede, ki jih je toliko rabil doma in jih slišal tolikokrat iz ust svojih pesnikov in govornikov; in pogrunta vam, da je čednost — zaničevati in izkoriščati lahkoverno tujčevo poštenost, kultura, — početi z njim brez tenkovestnosti vse, česar se zahoče čednostnemu nemškemu srcu, svoboda — sreča tujčeva, da sme rediti v svoji postelji Nemca in njegovo kulturo kakor nadležno stenico, in ljubezen do bližnjega — prepričati ga o pravilnosti te sreče s puškami in bajoneti, ako ima pretrdo glavo in premalo nemški razum.... In tako je že od pamtiveka, in bo, dokler se bo ljubilo sosedom prenašati ljubeznivega mejaša; Švaba je Švaba in ostane — praskaj ga z nohtom do kože ali s krampom do mozga — in Evropa ima svojo posebno Azijo, ki leži v sredi med Francijo in Rusijo.

Prehudo krivico bi delal narodu von Schrattena, kdor bi trdil, da se zaveda teh svojih finih lastnosti; nikakor ne! Njegovo početje se mu zdi popolnoma v redu — še ponosen je nanj in ga opisuje v svojih zgodovinah, da se ga uči mladina v šoli in se navdušuje za bodoče čase, ko pojde tudi ona v širni svet večat slavo Nemštva in širit nemško čednost in kulturo.... Tudi von Schrattenu ne gre očitati, da je ravnal v spoznanju ali da je bil kaj slabši od drugih svojih rojakov. Mož bi bil veljal doma za čisto normalnega človeka; nesreča je hotela, da je zašel med druge ljudi, kjer ga je popadla stara nemška zmota: Nemcem je vse dovoljeno.

V tej zmoti je prepotoval Francijo, Rusijo, Italijo in Balkan; izvzemši Turčijo, je povsod naletel na grdo neumevanje svojih šeg, zabeležil v knjigo življenja dovolj burnih prigod in prebival mnogokrat v brezplačnih hotelih, kakršne gradi roka pravice za ljudi, ki se je ne znajo oprijeti. Nekoliko utrujen vsled pomanjkanja udobnosti v teh gostoljubnih domovih, si je bil zaželel počitka in se nastanil pod zvenečim imenom von Schratten — pravega imena se že zdavnaj ni več dobro spominjal — v prijaznem rojstnem kraju našega Ivana Javornika. In ker je bil kaj malo založen z drobižem, je začel takoj premišljati, kako bi "odpotoval" o pravem času — saj je vedel, da prijazni oče Javornik vzlic svojemu slovenskemu gostoljubju in nevednemu spoštovanju do nemške kulture ne redi Švabov zastonj....

Takrat pa je zapazil, da ga gospod Javornik zelo uvažuje in, kar je bilo še vašnejše zanj, da ima krasno hčerko, naivno deklico, ki je komaj prekoračila otroško dobo. Še tisti hip je nastavil Jerici in njenemu očetu svoje zanjke. Ni ga mikala nedolžna lepota njegove žrtve — le kupčija, ki jo je zamislil že prvi dan: kupčija, v kateri je bil izvežban tako sijajno! In ker je bilo gotovo, da se bo stari potrudil dati odličnemu zetu čim največjo doto, je šel poštenjak tem rajši na delo.

V tistih klavernih časih, kadar ga je sila primorala misliti na pošten kruh, je nastopal von Schratten po mestih kot hipnotizer ter prirejal predavanja s hipnotičnimi poizkusi. V njegovih temnih očeh je bivala zares velika moč, ki je uspavala v človeku voljo ter jo uklonila pod jarem njegovih namenov; ta zmožnost mu je bila koristila že mnogokrat na njegovih krivih potih in se je izkazala tudi zdaj kot dobro, zanesljivo orožje....

Konec je bralcu znan; a vprašuje se gotovo, kaj je delal vrli Nemec v arigradu, in kakšne steze je ubiral, da se okoristi z milostjo usode, ki mu je bila vrgla v naročje tako krasen plen — mlado, nedotaknjeno dekle — sveže blago, ki ima visoko ceno na tajnem carigrajskem trgu?

Odkar je bila Jerica spoznala, da gre ženitovanjsko potovanje v drugo smer, je opažal von Schratten korak za korakom, kako se njena volja upira hipnotičnemu jarmu. Napeti je moral vso svojo duševno silo, da jo je ohranil v slepi pokorščini žrtve — ni pa mogel preprečiti, da je v enem izmed hipov, ko je bila vsaj malo samosvoja, storila tisto, kar je spravilo Ivana in Dušana na njeno sled.

Ne sluteč, da mu gredo preganjalci za petami, je dospel z Jerico v Carigrad in si oddahnil, kakor si oddahne vsak lopov, kadar se začuti varnega. In kdo je bil varen, ako ne von Schratten v Carigradu?

"Hotel sem te presenetiti," je dejal Jerici, ko sta izstopila na kolodvoru in je ležalo pred njima pestro, vztočno vrenje sultanskega mesta. "V Carigradu ti bo ugajalo stokrat bolj, nego bi ti v Parizu. Tu je ves drugačen svet. Naročil sem nama sobo v prijaznem hotelu — vse je že pripravljeno, vse čaka, da se začne sladka idila najinega zakonskega življenja.

To rekši je potisnil Jerico v izvoščka, ki je stal v bližini; sirota ni opazila, da se je že prej spogledal voznik z njenim poročencem — kakor da sta domenjena.

In v naglem diru je šlo po neravnih ulicah gor in dol, po Novem mostu preko Zlatega roga in tja med visoke hiše galatske. Schrattenove temne oči so prodirale v Jeričine z demonsko silo; niti opazila ni, kako se temni okrog kočije, kako se stiskajo stene ulic, kako se pogrezata čimdalje globlje v galatski pekel....

Zdajci pa se je vstavila kočija, kakor da bi presekal njeno pot. Vratca so se odprla, Schratten je skočil ven, potegnil Jerico za sabo in jo potisnil v temno vežo. Od vsake strani je stopil za njima po eden moški, ki ju Jerica v prvem hipu ni opazila. Ozrla se je šele, ko je slišala njiju nagovor v neznanem ji jeziku.

"Sluga pokoren, gospod baron! Vse je pripravljeno za vaše blagorodje!" je zamrmral prvi, žolt in rdečenos dedec v umazani frankovski obleki po francosko. "Moja žena bo sama stregla vam in mladi gospe, da ji ne bo treba tožiti o premajhni pozornosti."

Drugi, manjše postave, živahen in črnih, kodrastih las, je vzkliknil v blagozvočni italijanščini:

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

— Kaj je z njo, tem krasnim otrokom?

Kaka usoda jo je, zadela? Morda hujša od moje? Morda je divji nasilnež, Abubekr, vsled njegove ljubezni, okrutno mučil revico? V trenutku ko sem mislil, da jo osrečim, in da je našla v meni svojo bodočnost, svojo zaščito in pomoč, a prinesel sem ji tugo, bolest, morda celo smrt.

In v tem hipu je Strezinja pozabil na sebe, na svoje muke in bolečine. Njegova duša se je povsem uživela v njeno usodo.

— Zakaj?.... Zakaj— se je spraševal — zakaj dopušča božja previdnost, da trpi nedolžno bitje, v katerem so združene vse dobre in lepe lastnosti tega sveta — lepota telesa in lepota dekliške duše. Zakaj mora to dobro in nedolžno dekle tako milo in blago, toliko trpeti, ko drugi lopovi in krvoloki, razbojniki in ubijalci hodijo po svetu nekaznovani? Kje je tu božja previdnost?

Spoznal je, da so to brezbožne misli, ali ni vedel najti nobenega odgovora. Bol, silna bol mu je pograbila srce in jel je trgati okove z rokami, da so mu krvavele.

Po vzduhu se je razlegal žvenket okov. Kakor da je ta vzduh oživel in kakor da je ta žvenket jel buditi strašne, mrke sence mrličev, katerih kosti so počivale tukaj.

Strezinja ni videl ničesar, ničesar opazil. Ali zdelo se mu je, kakor bi nekaj drhtelo, nekaj šepetalo, kakor bi se mu nekaj približevalo in mu hotelo nekaj reči, a on ne more razumeti.

Naposled se mu je zdelo, kot bi nekdo vzdihnil trikrat globoko in težko. Ta vzdihljaj je bil tako grozen, da se mu je zledenilo srce, in so mu vstali vsi lasje.

— Vsi dobri duhovi hvalijo Boga, ali ga hvališ tudi ti — je vprašal in napel vse sile, da je spravil te besede iz grl.

To staro formulo ga je naučila pokojna babica, da jo izgovarja, ako bi ga strašile pošasti, volkodlaki, črti ali Jagababa.

Po tej zaklimbi je posluhnil, da bi slišal odgovor. Ali vse je tiho in mirno.

In naenkrat se domisli, ali ni morda to duh njegove Fatime, ki se mu na ta način javlja.

To ga je zopet spomnilo na žida-učenjaka, pri katerem je iskal modrosti.

Kako je ta človek vedel za njegovo usodo, kako je zaznal o njegovi ljubezni do Fatime? Drugače to ni bilo mogoče, kakor da so mu povedali duhovi.

Ako bi bil on, Strezinja bolje poučen v skrivnosti magije in skrivnosti iztočne mistike, evo, sedaj bi se lahko pogovarjal z njo, svojo Fatimo, sedaj če je v resnici umrla.

In obžaloval je, zakaj ni slušal starca in se povsem posvetil njegovi mračni znanosti. Mar ni imel starec prav? Ako bi se odrekel Fatime, bi bil danes svoboden. Niti na misel bi mu ne prišlo, da bi jo iskal tu, kjer mu mrzla smrt ugrablja mlado življenje. Ona bi ne vedela zanj in bi ne trpela.

Zakaj ga ni poslušal? Zakaj ni bil pameten in se vdal svetu duhov onemu svetu, ki je neviden, a je močnejši od zemeljskega? Zakaj ni podrl v globočino skrivnosti? Ostal je, kakor črv na zemlji, iskajoč zemljo in trudeč se za prahom.

Kdo mu sedaj vrne Fatimo, kdo mu vrne to, kar je mrtvo, ko se pa mrtvo telo ne da obuditi niti s pomočjo magije in mistike?

Njemu je zavladala smrt in on se ji je pokoraval.

— Človek sem, slab in nejunaški, ki sem ostal na pol pota. Bil sem slab in bojazljiv. Moj Bog, kako pusto, kako prazno je v mojem srcu!

XIII.

Drugi dan se je bitka nadaljevala. V Kordovi se je zbralo naroda ogromno število in brezmejna je bila njegova besnost. Mnogo meščanov je padlo od mečev telesne straže berberske, mnogo meščanov je prelilo svojo kri. To kri treba osvetiti. Pohiteli so očetje padlih sinov in sinovi padlih očetov, da se maščujejo. Vse, kar je moglo v Kordovi nositi orožje, vse to je vstalo zoper berbere in navalilo proti vojašnicam.

Berberski vodje so prekmalu uvideli, da je zidovje vojašnice preslabo in da je gnjev naroda strašen, a vojska berberska preslaba.

Med tem, ko so jeli meščani in vojaki Muhamedovi naskakovati vojašnice, je Hešam ben Soliman zboroval z glavnimi vodji in odločil, naj se prebijejo skozi narod, ter poiščejo v utrdbah svoje prijatelje.

Ali to ni bilo tako lahko. Na treh krajih so navalili meščani na vojašnice in hoteli preplezati zidovje z lestvicami. Berberi so je čakali s pušicami in jih odgnali.

Meščani pa se niso dali splašiti, temveč so privlekli oblegovalne stolpe in takoj se je videlo, da pretežna večina naroda premaga in uniči berbere, ako jim nikdo ne priskoči na pomoč.

— Kordovci nam delajo skrbi — reče Hešam ben Soliman svojemu bratu, ki se je z nadčloveško silo trudil, da bi zatajil svojo rano in bolečine.

— Prokleti Wadha el Emeri! Lahko se nam smeji, a jaz sem se nadejal, da ga vidim zvezanega pred seboj reče Abubekr.

— Pomiri se, — reče brat — kar ni, to se še lahko zgodi. Še nismo izgubljeni. Še imamo vojsko in lahko še dobimo močnih prijateljev. Sedaj je važno, da nas ti lopovje ne pobijejo v našem lastnem gnezdu.

— A časa ne smemo gubiti.

— Prav imaš — odvrne brat z nekako bolestnim glasom, videč bledo lice Abubekrjevo. Takoj ukažem izpad.

— Smelo je to in mnogo jih pade.

Druge pomoči ni, ubogi brat moj. A povej mi, ali se še lahko biješ? Ali niso tvoje rane pretežke? Nisi morda preslab, ker si izgubil toliko krvi?

— Alah naj nas čuva — je odgovoril Abubekr.

Med tem je Hešam ben Soliman šel z golim mečem do glavnih vrat in vzkliknil, postavivši se na čelo svojih čet:

— Naprej, junaki!

Nato se odpro vrata in vse je planilo za njim.

Strašno klanje, ki je prenehalo včeraj, se je sedaj nadaljevalo. Berberi, vedoči, da je njihovo življenje na kocki, niso štedili, nego klali vse, kar jim je prišlo pod roko. Hešam ben Soliman je bil povsod, kjerkoli je pretila nevarnost. Njegov brat, Abubekr, ki je včeraj delal čudeže junaštva, se je danes slabo boril, zakaj rana ga je močno ovirala. A ni pobesil rok, nego sekal z mečem, kjer je le mogel.

— Ven iz mesta — to je bilo geslo. Vendar se to ni dalo kar tako izvršiti. Kakor divji tigri so naskakovali berberi na ljudstvo.

Jok in stok je donel na vse strani. Trupla, ki so ležala od sinoči po ulicah v mlakah krvi, so bila poteptana in razmrcvarjena od konjice in pehote. Berberi so vedeli, da morajo prodreti iz mesta in da ni časa pleniti po hišah, vendar so, kjer so mogli, plenili in pustošili. Razbijali so vrata in okna in kar jim je prišlo pod roke, da se tako osvetijo nad zmagovalci. (Dalje prihodnjič.)

DRUŠTVENI OGLASNIK.

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zavaruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500.00, $1000.00 ali $2000.00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Paul Bukovich,** C. R., **Joseph Schweiger,** V. C. R., **John Matkovich,** R. S., **Jacob Skala,** F. S., **John Gonže,** T. K., **John Tomsich,** S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli nesreče. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Spreitzer,** Box 974, predsednik; **Jos. J. Peshel,** Box 165, tajnik; **Chas. Merzar,** Box 319, blagajnik; **John Matkovich,** Box 77, zastopnik.

Društvo sv. Petra št. 20, S. H. Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100.00; za vsaki drugi izgubljeni prst $50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi $20.00; član ali članica, ki se mora podvreči operaciji za silo $50.00 podpore; za poškodbe uduv, dobi v slučaju operacije vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobe pri porodu $10.00 podpore; slednje predložiti morajo zdravniško spričevalo; za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.00. — Na novo pristopivši člani ne dobe za prve tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesrečijo na katerikoli način pri delu, dobe pa podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo enega leta po $20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall. Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, vajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. — Ako se hoče kedo kaj natančneje posvetovati, obrne naj se do odbornikov, ki so: **Frank Kochevar,** predsednik; **Frank Peny,** podpredsednik; **Frank Lenich,** I. tajnik; **Frank Prebek,** II. tajnik; **Frank Bozich,** blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto in Adams Section: John Shutte; za Spruce Location: John Lukanc; za Fayal Location: Frank Jarc.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 112, J. S. K. J., v Kittzwille, (Hibbing), Minn., vabi rojake Slovence za obilen pristop. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chernugelna, Kittzville, Minn., ob 2. uri popoldne. Pri svoji seji je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičenim do podpore, 80c na dan, ali $24.00 na mesec. — Odborniki: **Frank Gornik,** predsednik; **Andro Diviak,** podpredsednik; **Martin Chernugel,** Box 509, I. tajnik; **Mich. Skrbenc,** II. tajnik; **Marko Majerle,** blagajnik; **Andro Ozanič,** zastopnik. Gospodarski odbor: John Vidergar, načelnik; Frank Koz-Blaž Gorše, načelnik, Jožef Mihelčič, ličar in John Mohor. Bolniški odbor: — Dane Smolčič, redar.

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesse St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, britvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izbera krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in stekle za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila serialno število, ki jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, / čim s $500. Pišite po cenik, ki pošljem zastonj. — **JAKOB W 1092 E. 64th St., Cleveland, O**

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

First National Bank,
EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

A. M. MURNIK
Crant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠCIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!
DA JE
Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)
največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911 **614.5** milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog **42** milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice **1.300.000** kron.

obrestuje po 4½ % brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

[Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

[illegible] je ponehala [illegible] mir. Ustaški vodja [illegible] neodore se je vrnil v Cape Haitien, kjer je pos[illegible] pred odhodom začasno vlado.

rujemo v zanesljivih družbah.
etite nas.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

Še enkrat potrdim, da je Lili zlata vredna deklica. Našla je ključ do mojih vrat in mi prinesla novo knjigo, kos torte in svečo. Torta je bila strašno dobra. Če bi bil Robinzon zaprt v sobi, ali bi bil morda ostal notri? Gotovo ne, temveč poskusil bi se bil oprostiti. Če bi imel tu vsaj škarje, raz rezal bi odejo, jo zvezal skupaj in se po tej vrvi spustil skozi okno.

Škarij nisem mogel najti, pač pa sem z rokami prav lahko raz - trgal rjuho. Napravil sem dolgo vrv ter sem jo na gorenjem koncu privezal za predal pisalne mize, ki stoji pri oknu; splazil sem se nato skozi okno in se po vrvi spustil doli, kakor ljudje, ki se spuščajo iz gorečih hiš.

Kaj se je potem zgodilo, ne vem kajti ko sem zadel z glavo na dvorišču ob tlak, se dolgo časa nisem zavedel. Mogoče je, da se je predal izmaknil, mogoče je tudi, da se je vrv raztergala; vse kar vem je, da sem najpoprej videl zvezde, potem me je zargrnila noč. Ko sem se zavedel sem ravno vjel tele očetove besede: "Nepoboljšljiv je. Vse je zastonj, ne pomaga nič. Kako škoda, da se je zopet zavedel!"

No, zakaj so me pa vendar kupili? Ali sem jaz to zahteval? Zakaj niso kupili rajši drugega, dobrega otroka od gospe Majer, a ne mene zlobnega fantiča? Prepričan sem če bi bil papa zaprt ob kruhu in vodi, kakor najhujši hudodelnik v ječi, da bi še poprej strgal rjuhe, kakor jaz. Veliki ljudje so zelo krivični z otroci.

6. Pod mizo.

Ne vem, zakaj se Suzani vedno tako mudi, kadar pride pošta; skoraj bi verjel, da bi umrla, ako bi svojih pisem ne dobila takoj, ko je pošta tukaj. Pustiti moram svojo žogo, ali če kaj drugega počnem, in naravnost na pošto hiteti — ne bilo bi mi sicer toliko na tem, ako bi mi bila izpridila šele prvo igro, a pokvarila mi jih je gotovo najmanj tisoč.

Te pošte sem že prav do grla sit. Danes me je, kakor vedno, zopet pognala. Bil sem v grozni zadregi; Tomažu Tilden sem namreč obljubil, da pridem v drvarnico, kjer naj me počaka; hotel sem namreč od njega kupiti žepni nož, katerega mu je pri svojem odhodu podaril stric Ben; bal sem se, da ga proda kakemu drugemu dečku, ako mene predolgo ne bo. Na pošti sem dobil za našo Suzi samo eno pisemce, v katerem vrhutega tudi ni moglo biti veliko napisanega, ker je bilo čisto drobno in rožaste barve; sklenil sem torej pismo prebrati in, če ni kaj posebno važnega notri, kar proč vreči ter si tako prihraniti jezo in pot domov.

Poštar in nekateri drugi ljudje so se smejali na vse grlo, ko so videli, da sem pismo kar odprl. Tako čudnega pisma pa še nisem videl; strani so bile majhne, a popolnoma popisane, toda še to ni bilo dosti, ker tudi med vrsticami in na vogalih je bilo še polno čečkarij. Nisem hotel zapravljati časa z branjem teh neumnosti in zato sem pismo vrnil poštarju, da ga shrani, dokler ga ne pride kdo domačih iskat. Sedaj je bilo pa sodu izbito dno!

Kakor navadno, sem zopet jaz vsega kriv. Vsemu temu vzrok je pa samo poštarjeva stara sestra, ki ni mogla premagati svoje radovednosti in je pismo, katero sem jaz odprl, prebrala; pa Bog jo je kaznoval. Prijateljica, ki je sestri pisala, je med drugim v šali napisala naslednje: "Ali je resnica, da porabi gospica Horn vse steklenice z barvo za lase, kar jih pride po pošti?"

Ta gospica Horn je pa ravno poštarjeva sestra.

Bila je razdražena kot osa in godla je kot čmrl; v jezi se je celo zagovorila ter povedala, da je pismo prebrala; takega vpitja pa še ni bilo. Ona je jezna na Suzano, Suzana nanjo, obe skupaj pa name. Deklice se vedno jeze ena na drugo, ker kak vzrok se že najde. Skoraj popolnoma sem že izgubil upanje, da postanem kdaj priden deček. Strašno bom vesel, ko dorastem. Tega pa ne verjamem, da bi se kdaj oženil.

Dečki, ki imajo sestre, mnogo preveč vedo. Dekleta, ki pridejo pozno popoldne v salon, so čisto različna od onih, ki jih vidim v njih sobah; v česalni plašč so zavite, bore malo las, ki jih imajo zadaj, štrli na vse strani in spredaj imajo lase navite, da jim mole kakor rogovi iz glave; ko se umijejo z mlekom, jim moram jaz vedno nositi časopise v sobo.

Bogvedi, kaj počnejo z vsemi temi časopisi? Najbrže jih nabirajo. Tudi jaz sem si naredil tako knjigo in moram priznati, da je precej lepša kakor dnevnik; polna je zabavnih stvari. V očetovi knjižnici sem iz njegovih knjig izrezal podobe in jih prilepil v svojo knjigo. Te podobe so zelo lepe, posebno všeč mi je pa, ena, katero sem včeraj izrezal iz knjige; moraš se smejati.

Narisan je deček, ki je skrit pod mizo; v roki ima klešče, ki se rabijo za prijemanje sladkorja in s temi vščipne prijatelja svoje sestre v nogo, in vsi skočijo pokonci — kaj takega! To moram jaz tudi poizkusiti. Jutri pride gospod Prim k nam na kosilo. Slišal sem, ko je papa pripovedoval mami, da mu misli prodati hišo in posestvo v Šmidovi ulici. Gospod Prim je ravno pripraven človek, da se na njem kaj takega poizkusi.

Kuharica je bila strašno pusta, ker je morala pripraviti dobro kosilo. Ni mi hotela kravate zavezati in niti v kuhinjo me ni pustila, ko je bilo že vse gotovo. In ravno nalašč hočem priti v kuhinjo, ti stara grda baba! sem si mislil in se delal, kakor bi hotel iti k Janezku, toda nisem šel, ampak se skril za vrata v jedilni shrambi. Nisem dolgo čakal in že pride kuharica ter prinese celo vešingtonsko torto, ki je tako nebeško dobra, ako je ravnokar spečena; skoro ne morem popisati njene dobrote, ker dobim precej skomine; to torto torej prinese in zagodrnja: "Tako, sedaj upam, da bo enkrat gospa zadovoljna."

Nato je odšla, jaz sem bil pa tih kakor miška, dokler nisem bil brez skrbi. Naša jedilna shramba ima precej veliko okno in jaz posta vim torto na podzidek, splezam skozi okno, zagrabim torto ter tečem z njo v drvarnico. Nato sem šel še po Janezka in — izvrstno sva se gostila. Ko ni bilo o torti ne duha ne sluha, sem si obrisal usta in šel mirno v salon, kjer so bili vsi domači zbrani.

"Jurček," rekla mi je mama sladka kod med, "dovolim ti, da smeš iti k Janezku in se z njim igrati, dokler ne pokosimo."

"Dobro," sem rekel.

Toda imel sem vse drugače načrte. Splazil sem se pod mizo v obednici; namizni prt je segal prav do tal in me je skril popolnoma. S seboj sem vzel klešče za sladkor, vilice in nekaj grozdja z mize, potem sem se pa čisto zložno vlegel. Kmalu so prišli ter se vsedli in gospod Prim je molil glasno navadno molitev. Bil je v čevljih in vščipnil sem ga na sklep ravno toliko, da je lahko mislil, da ga je ugriznil pajek. Ko je molil: "Zahvalimo se ti, o Gospod," sem slišal, da je Suzani ušel smeh, vendar pa ni vedela, zakaj da je te besede tako čudno izgovoril. Gospod Prim je zelo olikan človek. Za cel svet bi ne bil pogledal pod mizo, kaj da je, in jaz sem ga zgačkal, kakor bi mu lezla kaka živalica po nogi gori in doli; premikal je nogo in strapical, kakor bi hotel plesati polko, vendar tako, da drugi niso nič zapazili. Obed je trajal strašno dolgo, toda meni je bilo vseeno, ker sem itak preveč torte pojedel. Slišal sem, kako so sestre nekaj z mamo šepetale in ona je nato rekla: "V strašni zadregi sem, gospod Prim. Mačka nam je pojedla močnato jed. Zodovoljiti se boste morali s sladoledom, sadjem in kavo."

Potem sta govorila papa in gospod Prim radi hiše; rekel je, da jo vzame za to ceno in ko se je govor še o tej stvari sukal, je naenkrat vprašal: "Ali imate pri hiši kakega psa?"

"Le eno dogo," je odgovoril papa.

"Mislil sem [illegible] nekaj takega pod mizo," [illegible]kel.

"Ne [illegible]apa.

"[illegible]eno uredništvo! smetano, ali [illegible] vam pošiljam $2.00 za [illegible]roč- za N. V., in se vam zahvalju- [illegible]ski [illegible]

Aurora, [illegible]

[illegible]fka Birk, zapisnikarica.

sultano.

[illegible]. Terbovec, zapisnikar.

ZAPISNIK
skupnih konferenc slov. podpornih organizacij v Ameriki.

(Nadaljevanje 2. strani.)

mogoče brez zdravniške preiskave, in se morejo sprejeti tudi člani nad 60 let stari.

Glede vstanovitve nove organizacije je mnenja, da bi vsi člani, ki bi hoteli vstopiti v višji razred pri prihodnji združeni organiizaciji, morali vplačevati starostni prispevek, računan od tistega datuma naprej, ko so posmrtnino zvišali, seveda le za povišek posmrtnine.

K razpravi se oglasijo bratje Šarc, Sitter, Verderbar, Mladič, Štefanič in Hrast.

Brat Štefanič želi zvedeti, ali bodo mogli posamezni člani ali manjšina članov, ki ni za združitev, delati kake zadržke ali sitnosti glede blagajne.

Brat Sitter meni, da manjšina lahko drži blagajno nazaj, ako na posebni seji sklene priklopiti se kaki drugi še obstoječi organizaciji.

Brat Verderbar pojasnuje, da načrt za združitev organizacij bi moral biti predložen državnemu komisarju, ako ga ta odobri, in ga potrdi dvetretjinska večina članov, potem šele bo združenje veljavno. Priporoča, da bi se izvolil prej ko mogoče pripravljalni odbor in vodil delo naprej, ker konferenca je prišla do zadržkov, katerih ne more prekoračiti. Želi, naj bi se opustila misel nanovo organizacijo, ker potem bi morali vsi člani pristopiti kot novi; čez 60 let stari člani pa bi bili sploh izključeni; k stvari govori še brat Sitter, Šarc, Miklaučič, Štefanič.

Brat Mladič ne veruje vsega odvetnikom, njegov načrt naj ostane, dokler ga državni komisar ne ovrže. Izvoli naj se pripravljalni odbor, ki naj se informira o tozadevnih državnih zakonih in na podlagi teh sestavi načrt za združenje. K stvari govore br. Šarc, Sitter in Trošt.

Brat Šarc želi, da dotične organizacije predložijo natančno poročilo premoženja in članstva.

Brat Sitter je mnenja, da članstvo ne bode glasovalo za dražji načrt, ampak vedno za cenejšega.

Brat Štefanič želi, da naj bi se takoj, če mogoče, sestavil nekak provizorični načrt za združitev, še predno se voli pripravljalni odbor.

Brat Konda predlaga, da se debata zaključi. Sprejeto.

Na dnevni red pride volitev pripravljalnega odbora. Brat Konda poroča za S. N. P. J., naj bi vsaka posamezna organizacija izvolila sama zase člane pripravljalnega odbora, tu naj bi se le določilo, kolikošno število zastopnikov naj izvoli vsaka organizacija v pripravljalni odbor.

Brat Potokar meni, da je to nemogoče.

Govore še brat Trošt, Štefanič in Mladič.

Brat Verderber meni, naj vsaka organizacija takoj tukaj izvoli pripravljalni odbor, katerega pa ima pravico odpoklicati in z drugim članom nadomestiti, ako ni ž njim zadovoljna.

Brat Konda stavi predlog, da se debata zaključi in preide na dnevni red.

Brat Šarc predlaga, naj se iz članov konference voli pripravljalni odbor. Vsaka organizacija ima pravico odpoklicati in nadomestiti z drugim svojega zastopnika, ako ni zadovoljna z na konferenci izvoljenim zastopnikom. Za vsako posamezno organizacijo naj se ravna po številu članstva. Predlog brata Šarca sprejet.

Vname se debata, koliko zastopnikov v tem pripravljalnem odboru naj ima vsaka posamezna organizacija.

Na predlog brata Sitterja se debata zaključi. Brat Konda predlaga, naj ima S. N. P. J. v pripravljalnem odboru dva člana, vsaka druga prizadeta organizacija, ki ima manj članov kot S. N. P. J. pa po enega, Predlog sprejet.

Brat Mladič predlaga, da se skupna konferenca zahvali društvu "Francisco Ferrer" št. 131, S. N. P. J. in "Jugoslovanskemu Soc. Klubu" št. 1, za prirejen banket. Sprejeto.

Brat Železnikar zaključi sejo ob 12. uri opoldne.

Martin Železnikar, predsednik.

Frka Birk, zapisnikarica.

J. Terbovec, zapisnikar.

NEBO CORK TIP CIGARETTES
10 FOR 5c
Najboljše cigarete vseh cigaret
Pristne—bogate—zadovoljive
Izvanredno kadenje, z izvrstnim okusom

Smešnice.

Jože Mrhovina, krščanski obč. svetovalec in mešetar, je peljal svojo ženo v menažerijo. Z zanimanjem je gledal, kako je krotitelj pretepal levinjo, ker ni hotela skočiti skozi goreči obroč, kajti Jože Mrhovina je ljubil v mladih letih pretepanje in je bil zaradi uboja in pretepa sedemkrat zaprt. Levinja vzlic hudim udarcem ni hotela skočiti skozi goreči obroč, a levu se je zasmilila, dvignil se je in skočil....

— No, stari, je rekla Neža Mrhovina, ali bi ti zame tudi skozi ogenj skočil.... saj sem ti prinesla v zakon 5000 kron.

— O, z veseljem, je rekel Jože Mrhovina, če bi te krotitelj poprej tako pregajžlal,, kakor to levinjo.

* * *

Župan: Torej z jutrišnjem dnem nastopiš svojo službo, kot občinski policaj. Ali si vse razumel, kar sem ti naročil.

Policaj: Da, gospod župan.

Župan: Glej torej, da boš v službi trezen, pa če bo kak tujec kaj storil, da aretiraj in ga pripelji k meni.

* * *

Zagovornik: Vse vedenje tega nesrečnega obtoženca kaže, da je popolnoma nedolžen. Le poslušajte kako pretresljivo stoka....

Sodnik: Saj ne stoka.... saj le smrči.

Zagovornik: Gospodje, to samo potrjuje, kar sem že rekel — mož spi spanje pravičnega, oprostite ga!

* * *

— Dolgo vas nisem videl. No, kako je pa kaj?

— Izvrstno! Ali že veste, da spadam zdaj med mestne očete?

— Kako? Ali ste prišli v občinski svet?

— Tisto ne — ampak moja žena mi je povila fanta.

* * *

— O, ne morem vam povedati, gospodična, kako srečen sem, da hočete postati moja nevesta.

— Ah — ali res?

— Seveda! Pomislite! Najmanj dvajset deklet sem že zasnubil, pa nobena me ni marala.

* * *

Zavarovalni agent: Ali se je pri požaru vaše hiše zgodila tudi kaka nesreča.

Posestnik: O, živino smo srečno vso rešili, samo en letoviščar je zgorel.

* * *

Katehet pri predavanju v šoli: O, ko bi vi videli, kako grozovito je cesar Tiberij preganjal kristjane. Dal jih je z oljem politi in prižgati in dasi so goreli in trpeli neznanske muke, so ostali mučeniki popolnoma hladni in niso odpadli od svete vere.

* * *

Učitelj: Zemljepisja ne znaš pa že prav nič. Zakaj se nisi učil?

Učenec: Ker sem bral v časopisih, da se bo balkanski zemljevid kmalu zopet izdatno spremenil.

* * *

— Maturo imam, dve leti sem bil na vseučilišču — zdaj pa vidim, da me ravno zaradi tega ne marajo nikjer v službo, ker sem toliko študiral.

— Zakaj pa poveš, da si toliko študiral? Če bi sam ne pravil, bi tega nihče ne zapazil.

* * *

Pepček: Ata, kaj pa je to dedna obremenjenost?

Oče: Hm — kako bi ti to razložil. No ja, hm, dedna obremenjenost je to, kar dobi otrok od očeta in od matere.

Pepček: A — batine.

Predstojnik: Še nekaj sem vas hotel vprašati, pa se zdaj ne morem domisliti.

Oficijant: Bržčas ste me hoteli vprašati, kako morem izhajati s svojo majhno plačo in če ne rabim kakega predujma.

* * *

Oče: Če se bo naša Pavla omožila, napravim tako svatbo, da take v našem mestu še ni bilo. Sam škof jo mora poročiti....

Sin: Oh, oče, vzemite rajše kakega cenenega flečkajnarja, pa kupite več šampanjca.

* * *

Obstrukcija. A: "Kako je vendar mogel poslanec 36 ur govoriti?" — B:: "To mu je bilo prav lahko. Osem let, odkar je oženjen, ni smel nikdar govoriti: sedaj je imel pa priliko."

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN
poseti naš
Ely Opera House
kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča
VODSTVO.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.
Frank Brand
—: TRGOVEC :—
Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM
201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.
Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

Elco Theatre
ELY, MINN.
VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.
Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.
VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.
Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.
J. A. GRAVES, lastnik

John Bartol
CHISHOLM, MINN.
Grocerijska prodajalna
NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.
PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH.
PREPRIČAJTE SE!

Prodajam
Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50
Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.
Z velespoštovanjem
A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

NAŠI ZASTOPNIKI.

MINNESOTA:
Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Oliholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:
Frank Plautz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:
Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:
John Libernik, Joliet, Illinois.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.

INDIANA:
N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
Matt. Malovrh, Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:
Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelesnik, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O.
Anton Kikel, Youngstown, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.
John Ruzich, Wardner, Idaho.
Kajetan Erznožnik, [illegible]

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.
Izdaja največji slovenski dvotednik
"NARODNI VESTNIK"
Naročnina za Ameriko:
Za celo leto - - - - - - - $2.00
za pol leta - - - - - - - 1.00
Za Evropo in Canado:
Za celo leto - - - - - - - $3.00
za pol leta - - - - - - - 1.50